

HISTORIA
WYNIKOWY PLAN NAUCZANIA
W KLASACH GIMNAZJALNYCH OD I DO III

WYDAWNICTWO SZKOLNE

PWN

Historia

Wynikowy plan nauczania
Gimnazjum. Klasa I

Piotr Kołakowski

TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	LICZBA GODZIN	WYMAGANIA EDUKACYJNE W UJĘCIU CZYNNOŚCIOWYM		ŚRODKI I METODY DYDAKTYCZNE	POZIOM WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
			POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM PONADPODSTAWOWY		
PRADZIEJE						
Wstęp – Historia jako nauka	1	1	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym zajmuje się historia • wyjaśnia i stosuje pojęcia: chronologia, periodyzacja dziejów era, wiek, cezura, historia, źródło historyczne, pradzieje, starożytność, średniowiecze, nowożytność 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • określa chronologię wydarzeń • wyjaśnia procesy przyczynowo-skutkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • słownik języka polskiego • atlas historyczny • współczesna mapa Europy • oś czasu 	<ul style="list-style-type: none"> • umiejętność posługiwania się osią czasu i umieszczania wydarzeń w czasie • umiejętność podziału źródeł historycznych na materialne i niematerialne, potrafi podać przykłady źródeł
Afryka – kolebka ludzkości	1.2	1	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: paleolit, neolit, kultura, gatunek, ewolucja, homo habilis, homo erectus, australopitek, neandertalczyk • wyjaśnia proces ewolucji gatunku ludzkiego 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi posługiwać się mapą • potrafi korzystać ze źródeł historycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • atlas historyczny • oś czasu 	<ul style="list-style-type: none"> • umiejętność posługiwania się mapą i atlasem oraz rozwiązywania zadań w zeszycie ćwiczeń
Człowiek rozumny kolonizuje świat	1.1 1.2	1	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi scharakteryzować początki dziejów człowieka współczesnego • rozumie i posługuje się poznanymi pojęciami: epoka kamienna, zbieractwo, łowiectwo, koczownictwo 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • umieszcza na osi czasu pojawienie się człowieka rozumnego współczesnego i wskazuje na mapie etapy zasiedlenia przez niego ziemi • rozumie zależności między środowiskiem naturalnym a warunkami życia • rozumie i potrafi wyjaśnić znaczenie umiejętności posługiwania się mową 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • atlas historyczny • oś czasu 	<ul style="list-style-type: none"> • umiejętność posługiwania się mapą oraz rozwiązywania zadań w zeszycie ćwiczeń

Pierwsze wioski rolników – rewolucja neolityczna na Bliskim Wschodzie	1.1 1.2	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzega wpływ warunków naturalnych na życie i zajęcia ludzi • wyjaśnia i posługuje się pojęciami: Żyzny Półksiężyc, rewolucja neolityczna, megality, brąz • potrafi wskazać korzyści, jakie przyniosło człowiekowi udomowienie dzikich zwierząt 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje związki między zmianami klimatycznymi a zmianami warunków życia człowieka • prezentuje i wyjaśnia zmiany, jakie towarzyszyły przejściu do gospodarki wytwórczej • potrafi porównać koczowniczy tryb życia z osiadłym • potrafi scharakteryzować rozwój rolnictwa na terenie Europy • ocenia znaczenie osiadłego trybu życia dla dalszych dziejów ludzkości 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • analiza źródeł kartograficznych • mapa ścienna Starożytnego Wschodu 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywność uczniów na lekcji • umiejętność posługiwania się mapą oraz rozwiązywania zadań w zeszytach ćwiczeń • ocena umiejętności dokonywania analizy porównawczej
Cywilizacja mezopotamska	2.1	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia okoliczności powstania pierwszych miast jako centrów życia społecznego i kulturowego • potrafi wskazać położenie geograficzne Mezopotamii • wyjaśnia i posługuje się pojęciami: rewolucja urbanistyczna, rolnictwo irygacyjne, monarchia, ziggurat 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi umiejscowić w czasie i przestrzeni historycznej starożytne cywilizacje i imperia Bliskiego Wschodu • potrafi przedstawić główne zadania władzy w starożytnym państwie • potrafi opisać rolę Sumerów w rozwoju pierwszych miast-państw • wyjaśnia znaczenie dla ludzkości osiągnięć cywilizacyjnych Mezopotamii 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • mapa • tekst źródłowy 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena aktywności uczniów • umiejętność zabrania głosu w dyskusji • ocena umiejętności analizy tekstu źródłowego
<p>W skrócie Podsumowanie wiadomości o początkach człowieka – ocena według kryteriów zawartych w WSO i PSO – 1h</p>						

STAROŻYTNOŚĆ

TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	LICZBA GODZIN	WYMAGANIA EDUKACYJNE W UJĘCIU CZYNNOŚCIOWYM		ŚRODKI I METODY DYDAKTYCZNE	POZIOM WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
			POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM PONADPODSTAWOWY		
W państwie faraona	2.2 2.3	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> potrafi wskazać na mapie terytorium starożytnego Egiptu potrafi scharakteryzować powstanie cywilizacji egipskiej potrafi opisać znaczenie i rolę faraonów w Egipcie wyjaśnia sposób budowania monumentalnych grobowców – piramid, wyjaśnia pojęcia: faraon, hieroglify, wezyr, kapłani, sarkofag, mumia, politeizm 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> potrafi scharakteryzować system wierzeń w Egipcie potrafi scharakteryzować strukturę społeczeństwa w Egipcie (faraona, urzędników, kapłanów, chłopów) wyjaśnia, dlaczego w Egipcie balsamowano ciała zmarłych 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik atlas historyczny źródła ikonograficzne tekst źródłowy zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> umiejętność pracy z mapą, ilustracją, ćwiczeniami oraz tekstem źródłowym
Starożytny Izrael i religia monoteistyczna	3.1 3.2	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> poprawnie wymienia główne zasady judaizmu oraz potrafi wskazać i opisać podstawowe symbole judaizmu dokonuje podziału Biblii na Nowy i Stary Testament wyjaśnia pojęcia i terminy: niewola babilońska, prorocy, synagoga, Talmud, szabas wskazuje na mapie Palestynę, omawia jej położenie geograficzne i warunki naturalne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> potrafi wyjaśnić różnice między politeizmem, a monoteizmem potrafi analizować fragmenty Biblii omawia historię Królestwa Dawida i Salomona omawia dzieje Abrahama rozumie narodowy charakter judaizmu 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik mapa Bliskiego Wschodu tekst źródłowy 	<ul style="list-style-type: none"> umiejętność analizy tekstów źródłowych
Osiągnięcia pierwszych cywilizacji. Pismo i prawo w państwach Bliskiego Wschodu	2.3 2.4	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> określa i opisuje znaczenie pisma w funkcjonowaniu państwa potrafi rozróżnić pismo klinowe oraz pismo hieroglificzne i ideograficzne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumie wpływ osiągnięć cywilizacyjnych starożytnego Wschodu na dalsze dzieje ludzkości przedstawia podstawową zasadę prawa Hammurabiego 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik atlas historyczny tekst źródłowy 	<ul style="list-style-type: none"> ocena aktywności uczniów projekt, praca w grupach i prezentacja osiągnięć pierwszych cywilizacji umiejętność wyciągania wniosków

W skrócie

Podsumowanie wiadomości o pierwszych cywilizacjach Bliskiego Wschodu
– ocena według kryteriów zawartych w WSO i PSO – 1h

Grecja i Morze Śródziemne – kolebka cywilizacji europejskiej	4.1	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Grecję, omawia jej położenie geograficzne i warunki naturalne wyjaśnia wpływ środowiska na gospodarkę starożytnej Grecji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> potrafi systematyzować wydarzenie według następstw w czasie potrafi opisać wpływ kontaktów ze Wschodem na kulturę grecką 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik mapa basenu Morza Śródziemnego tekst źródłowy zeszyt do ćwiczeń na mapach konturowych 	<ul style="list-style-type: none"> poprawność orientacji na mapach
Polis – wspólnota obywateli	4.1	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje system demokracji ateńskiej poprawnie posługuje się pojęciami: polis, hoplita, falanga, agora płynnie porusza się w obrębie pojęcia grecka polis 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> poprawnie charakteryzuje ustrój polityczny starożytnej Grecji wskazuje różnice między arystokracją a resztą społeczeństwa określa różnice w organizacji i systemie politycznym polis arystokratycznej, oligarchicznej i demokratycznej 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik tekst źródłowy zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> ocena umiejętności wyciągania wniosków przyczynowo-skutkowych
Sparta	4.2	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Spartę charakteryzuje ustrój Sparty przedstawia historię początków Sparty posługuje się pojęciami: Sparta, efor, Lacedończycy periojkowie, heloci, geruzja charakteryzuje warunki naturalne Sparty 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje sposób sprawowanie władzy i organizację społeczną potrafi opisać spartański model wychowywania dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik, mapa teksty źródłowe folia: schemat ustroju Sparty zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> umiejętność analizy źródeł ocena wyników pracy ze źródłami
Demokracja ateńska	4.2	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia i charakteryzuje system demokracji ateńskiej opisuje demokrację ateńską w czasach Peryklesa posługuje się pojęciami i terminami: ostracyzm, Rada Pięciuset, strateg 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje reformę Solona i Klejstenesa z 508 i 507r. p.n.e. charakteryzuje sprawowanie władzy i organizację społeczną wskazuje różnice w organizacji i systemie politycznym Aten i Sparty 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik mapa starożytnej Grecji tekst źródłowy zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> ocena przygotowania uczniów do lekcji ocena umiejętności wyciągania wniosków przyczynowo-skutkowych

TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	LICZBA GODZIN	WYMAGANIA EDUKACYJNE W UJĘCIU CZYNNOŚCIOWYM		ŚRODKI I METODY DYDAKTYCZNE	POZIOM WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
			POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM PONADPODSTAWOWY		
Kultura starożytnych Greków	4.3 6.1	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rolę igrzysk olimpijskich oraz przebieg pierwszych olimpiad • wymienia konkurencje, które były rozgrywane podczas olimpiad • wymienia cechy charakterystyczne religii greckiej • rozumie znaczenie religii w życiu Greków • zna i wyjaśnia rolę świątyni • przedstawia znaczenie filozofii w kulturze greckiej, • potrafi wyjaśnić poglądy Sofistów i Sokratesa na rolę człowieka • wyjaśnia rolę mitów w życiu Greków • wymienia bogów greckich i ich atrybuty 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje system wierzeń i teatr jako czynniki integrujące starożytnych Greków, • wyjaśnia znaczenie religii politeistycznej w Grecji • wskazuje elementy integrujące starożytnych Greków (język, system wierzeń, teatr, igrzyska olimpijskie) • przedstawia postacie poetów epickich: Homera i Hezjoda i ich twórczość • potrafi ocenić rolę kultury greckiej dla współczesnych 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • materiały ilustracyjne (albumy) • zeszyt ćwiczeń • tekst źródłowy 	<ul style="list-style-type: none"> • stopień przygotowania uczniów do lekcji • sposób prezentacji zebranych materiałów • ocena pracy uczniów podczas lekcji • ocena pracy w grupach na lekcji
Dziedzictwo kultury Greckiej – teatr i igrzyska	4.3 6.2	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia najważniejszych twórców greckiego teatru • objaśnia rolę wychowania fizycznego w starożytnej Grecji • wyjaśnia i zna datę 776 r. p.n.e. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi wyjaśnić związek pomiędzy teatrem a religią obywatelską • rozpoznaje rodzaje utworów dramatycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • tekst źródłowy • zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena przygotowania uczniów na lekcji • ocena samodzielnej pracy na lekcji
Sztuka grecka	4.3 6.1	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje rolę Akropolu w Atenach • potrafi rozpoznać zabytki sztuki greckiej • potrafi opisać pod kątem architektonicznym Partenon • poprawnie posługuje się terminami i pojęciami: metopy, propyleje • przedstawia postać Fidiasza 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje i nazywa porządku architektoniczne • potrafi wskazać różnice w rodzajach poszczególnych kolumn 	<ul style="list-style-type: none"> • materiały ilustracyjne • podręcznik • zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena przygotowania uczniów na lekcji • ocena referatów

Podboje Aleksandra Macedońskiego	Poza podstawą programową	1	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> potrafi wskazać na mapie miejsca: Granik, Cheronea, Issos, Gaugamela oraz zna daty tych bitew omawia podbój Persji przez Aleksandra omawia główne ośrodki i osiągnięcia kultury hellenistycznej wyjaśnia znaczenie dat – 338 r. p.n.e., 334 r. p.n.e. omawia skutki śmierci Aleksandra dla jego imperium 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> potrafi wskazać na mapie i omówić etapy podbojów Aleksandra macedońskiego przedstawia politykę Aleksandra wobec podbitych ludów 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik mapa podbojów Aleksandra Wielkiego tekst źródłowy praca w grupach 	<ul style="list-style-type: none"> aktywność uczniów na lekcji orientacja na mapie ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi: mapą ścienną, atlasem, mapami konturowymi
W skrócie						
Podsumowanie wiadomości o starożytnej Grecji – ocena według kryteriów zawartych w WOS i PSO – 1h						
Rzeczpospolita Rzymian	5.1	1	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> na podstawie mapy potrafi wskazać najważniejsze cechy charakterystyczne położenia i warunków naturalnych Italii wskazuje przyczyny ustanowienia republiki wymienia istniejące w Rzymie urzędy: pretorzy, edylowie, kwestorzy zna daty 509 r. p.n.e., 753 r. p.n.e. posługuje się pojęciami i terminami: Forum Romanum, republika, Zgromadzenie Ludowe, plebejusz, proletariusz przedstawia postacie Romulusa i Remusa 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> umiejszcawia w czasie i charakteryzuje system sprawowania władzy w Rzymie umiejszcawia w czasie i charakteryzuje organizację społeczeństwa w Rzymie przedstawia legendarne początki Rzymu 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik tekst źródłowy atlas historyczny mapa Italii 	<ul style="list-style-type: none"> orientacja na mapie praca ze źródłem kartograficznym i ikonograficznym ocena wypowiedzi uczniów podczas prowadzenia zajęć z nowego tematu lekcji
Rzym w okresie wielkich podbojów	5.2	1	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny i skutki wojen punickich prezentuje geograficzne i ekonomiczne skutki podbojów opisuje podbój świata hellenistycznego wyjaśnia i zna daty: (264–241 p.n.e.), 202 r. p.n.e., 146 r. p.n.e. wyjaśnia pojęcia i terminy: prowincje, legionista, namiestnik przedstawia postać Hannibala 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny i skutki ekspansji Rzymu oraz sposób traktowania ludów podbitych i niewolników przedstawia organizację armii rzymskiej 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik tekst źródłowy wykład zeszyt ćwiczeń zeszyt ćwiczeń do map konturowych 	<ul style="list-style-type: none"> umiejętność posługiwania się źródłem tabelarycznym ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi: mapą ścienną, atlasem, mapami konturowymi
Skutki podbojów	5.2	1	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> opisuje postawy Rzymian wobec niewolników i ludów podbitych wie, czym było powstanie Spartakusa (73–71 p.n.e.) omawia skutki dyktatury Juliusza Cezara posługuje się pojęciami i terminami: latus fundus, proletariusz, gladiator przedstawia postacie Oktawiana Augusta, Marka Antoniusza, Brutusa wyjaśnia znaczenie dat 58–49 p.n.e., 31 r. p.n.e., 74–71 p.n.e. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny upadku republiki omawia skutki wojen domowych w republice rzymskiej 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik tekst źródłowy atlas historyczny zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> ocena przygotowania uczniów do lekcji na temat wojen okresu wielkich podbojów Rzymu, cech ustroju republikańskiego w Rzymie ocena umiejętności wyciągania wniosków przyczynowo-skutkowych

TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	LICZBA GODZIN	WYMAGANIA EDUKACYJNE W UJĘCIU CZYNNOŚCIOWYM		ŚRODKI I METODY DYDAKTYCZNE	POZIOM WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
			POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM PONADPODSTAWOWY		
Pierwsze wieki cesarstwa rzymskiego	5.1 5.2	1	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie „pokój rzymski” • opisuje nowe formy ustroju (pryncypat) • opisuje podboje Oktawiana Augusta • poprawnie posługuje się pojęciami i terminami: cesarstwo i romanizacja 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia proces romanizacji prowincji • umiejscawia w czasie i charakteryzuje sprawowanie władzy oraz organizację społeczeństwa w cesarstwie 	<ul style="list-style-type: none"> • mapa: podboje Rzymu od I–II w. p.n.e. • podręcznik • tekst źródłowy • zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi: mapą ścienną, atlasem, mapami konturowymi • ocena umiejętności wyciągania wniosków przyczynowo-skutkowych
Kultura starożytnego Rzymu	5.3 6.1 6.2	1	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • prezentuje przykłady wpływu kultury greckiej na kulturę rzymską • charakteryzuje rozwój literatury rzymskiej • opisuje rolę Mecenasa w kulturze • przedstawia życie codzienne oraz formy rozrywki w starożytnym Rzymie 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi rozróżnić elementy kultury przyjęte przez Rzymian oraz wskazać ich własne osiągnięcia • potrafi wyjaśnić znaczenie powiedzenia „chleba i igrzysk” 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • mapa • zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena samodzielnej pracy na lekcji • ocena pracy w grupach na lekcji • ocena przygotowania materiałów do lekcji
W starożytnym Rzymie	5.3 6.1 6.2	1	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje i opisuje rolę i znaczenie Forum Romanum w Rzymie • wymienia zabytki architektury starożytnego Rzymu • opisuje znaczenie term 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi opisać rolę i znaczenie Koloseum • potrafi wymienić najważniejszy łuk Triumfalny w Rzymie • potrafi wymienić przykłady osiągnięć starożytnych Rzymian 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • teksty źródłowe • źródła ikonograficzne • materiały ilustracyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena umiejętności czytania planu miasta • ocena pracy w grupach na lekcji
W skrócie			Podsumowanie starożytnego Rzymu – ocena według kryteriów zawartych w WSO i PSO – 1h			

Początki i rozprzestrzenianie się chrześcijaństwa	7.1 7.2	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia najważniejsze zasady wiary chrześcijańskiej • wskazuje przyczyny rozprzestrzeniania się chrześcijaństwa oraz opisuje etapy jego rozwoju • wymienia powody i wskazuje przykłady prześladowań chrześcijan w państwie rzymskim • opisuje sytuację polityczną Palestyny po rozpadzie imperium Aleksandra macedońskiego • wyjaśnia pojęcia i terminy: apostoł, synod, sobór, edykt • przedstawia postacie Jezusa, Konstantyna, Teodozjusza • opisuje wydarzenia, które miały miejsce w 313 r. i 392 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi umiejscowić w czasie i przestrzeni historycznej narodziny i rozprzestrzenianie się chrześcijaństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • tekst źródłowy • źródła ikonograficzne • zeszyt do ćwiczeń na mapach konturowych • zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena przygotowania uczniów do lekcji • ocena wypowiedzi uczniów podczas prowadzenia zajęć z nowego tematu lekcji • ocena krótkiego testu z wiadomości na temat dziejów narodu żydowskiego
Upadek cesarstwa zachodniorzymskiego	5.4	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi wskazać wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku starożytnego państwa rzymskiego • opisuje podział cesarstwa na część zachodnią i wschodnią • wymienia i opisuje najazdy barbarzyńców • wyjaśnia znaczenie dat: 375 r., 395 r., 476 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przy pomocy mapy analizuje przyczyny podziału i upadku cesarstwa zachodniorzymskiego • wymienia najsilniejsze państwa utworzone przez barbarzyńców w końcu V w. na terenach cesarstwa zachodniorzymskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • elementy wykładu • analiza tekstów źródłowych • praca z mapą 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawna analiza tekstów źródłowych • ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi: mapą ścienną, atlasem, mapami konturowymi
ŚREDNIOWIECZE						
Cesarstwo bizantyńskie	10.1 10.2	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia genezę powstania cesarstwa bizantyńskiego • wyjaśnia, jaką rolę pełnił Kościół w Bizancjum • posługuje się pojęciami i terminami: patriarcha, mozaiki, hipodrom, ikona, Kodeks Justyniana • podaje datę upadku Konstantynopola 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje dorobek kultury Bizancjum dla kultury europejskiej • lokalizuje w czasie i przestrzeni historycznej cesarstwo bizantyńskie • rozpoznaje dorobek kultury bizantyńskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • mapa cesarstwa rzymskiego • mapa cesarstwa bizantyńskiego • podręcznik • materiały ilustracyjne: osiągnięcia Bizancjum • tekst źródłowy • zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena znajomości przyczyn okoliczności podziału cesarstwa rzymskiego • ocena wypowiedzi uczniów podczas prowadzenia zajęć z nowego tematu lekcji • ocena interpretacji różnego rodzaju źródeł, ocena właściwego wnioskowania
Arabowie i islam	8.1 8.2 8.3	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie zasięg i kierunki podbojów arabskich • wyjaśnia podstawowe zasady islamu • opisuje podstawowe symbole islamu • przedstawia najważniejsze osiągnięcia Arabów w dziedzinie nauki i techniki • zna i posługuje się pojęciami: kalif, islam, Koran, , meczet • przedstawia postać Allaha • wyjaśnia znaczenie dat: 622 r., 732 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia działalność i nauki Mahometa • wyjaśnia znaczenia Arabów w przekazywaniu dorobku kulturowego między Wschodem a Zachodem • przedstawia pojęcia: hidżra, dżihad 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • mapa podbojów arabskich • materiał ilustracyjny: Arabowie i islam • tekst źródłowy • zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi: mapą ścienną, atlasem, mapami konturowymi • ocena pracy uczniów podczas lekcji

TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	LICZBA GODZIN	WYMAGANIA EDUKACYJNE W UJĘCIU CZYNNOŚCIOWYM		ŚRODKI I METODY DYDAKTYCZNE	POZIOM WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
			POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM PONADPODSTAWOWY		
Państwo Franków – Karol Wielki cesarzem	9.1 9.2	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zasługi Karola Wielkiego dla państwa Franków • podaje datę koronacji Karola Wielkiego na cesarza • posługuje się pojęciem: Państwo Franków • przedstawia postacie Chlodwiga, Karola Młota • wyjaśnia znaczenie dat: 496 r., 732 r., 843 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umiejscawia w czasie i przestrzeni historycznej monarchię Karola Wielkiego • wyjaśnia pojęcie renesans karoliński • wyjaśnia przyczyny i skutki rozpadu monarchii karolińskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • tekst źródłowy • mapa • mapa Europy w VIII–IX w. • mapa cesarstwa rzymskiego • zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi: mapą ścienną, atlasem, mapami konturowymi • ocena wyników pracy w grupach • ocena umiejętności wyciągania wniosków przyczynowo-skutkowych
Cesarstwo Ottonów	9.3 9.4	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje główne idee uniwersalnego cesarstwa Ottona III • przedstawia okres panowania Ottona I i Ottona III • posługuje się pojęciami i terminami: cesarz, cesaropapizm, uniwersalizm cesarski, Święte Cesarstwo Rzymskie Narodu Niemieckiego • wyjaśnia znaczenie dat: 955 r., 962 r., 1000 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje relacje między władzą cesarską a papieską X–XI w. • przedstawia okres panowania Henryka II 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • mapa konturowa • mapa ścienna • zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi: mapą ścienną, atlasem, mapami konturowymi • ocena krótkiego testu wprowadzającego do nowego tematu lekcji • ocena umiejętności rozwiązywania zadań w zeszycie ćwiczeń na mapach konturowych
Na początku drugiego tysiąclecia. Świat feudalny	11.1 11.2	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia mechanizmy powstania i funkcjonowania systemu feudalnego • wyjaśnia zasadę podziału społeczeństwa w średniowieczu • przedstawia przebieg hołdu lennego • wyjaśnia i opisuje zasady pasowania na rycerza • wyjaśnia pojęcia: wasal, senior, pańszczyzna, feudalizm 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia funkcję zamku w kulturze rycerskiej • przedstawia zależności wynikające z zawiązania stosunku lennego 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • piramida zależności feudalnych • tekst źródłowy 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena pracy uczniów podczas lekcji • ocena referatów

Kościół na początku drugiego tysiąclecia	9.4 10.3	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia rolę zakonów cystersów i benedyktynów w średniowiecznym życiu religijnym • posługuje się pojęciem schizmy wschodniej • posługuje się datami: 1054 r., 1077 r., 1122 r. • posługuje się pojęciami i terminami: scriptorium, opat, ekskomunika, symonia • przedstawia postacie: Grzegorza VII, Leona IX, Henryka IV 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny i skutki rozłamu w Kościele • objaśnia kryzys papieżstwa w X i pierwszej połowie XI w. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa ścienna • tekst źródłowy 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena odpowiedzi ustnej z tematu • ocena umiejętności wyciągania wniosków przyczynowo-skutkowych
Budowle romańskie (XI–XIII w.)	12.3	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje zabytki sztuki romańskiej • wyjaśnia charakterystyczne cechy sztuki romańskiej • wymienia przykłady budowli i dzieł (XI–XIII w.) • wymienia stosowane sklepienia (krzyżowe i kolebkowe) • opisuje wygląd planu kościoła romańskiego • posługuje się pojęciami i terminami: absyda, transept, prezbiterium, nawa boczna, nawa główna 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi odszukać i opisać zabytki sztuki romańskiej w swoim regionie 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • materiał ilustracyjny: przykłady architektury romańskiej XI–XIII w. 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena przygotowania uczniów do lekcji • ocena samodzielnej pracy na lekcji
W skrócie Podsumowanie wiadomości o wczesnym średniowieczu – ocena według kryteriów zawartych w WSO i PSO – 1h						
Słowianie i pierwsze państwa słowiańskie	Poza podstawą programową	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie plemiona słowiańskie • wymienia postacie Cyryla i Metodego • umie podzielić Słowian na odłamy oraz wymienić elementy ich życia (zajęcia, religię) • wyjaśnia powody przyjmowania chrztu przez władców słowiańskich • wyjaśnia pojęcia i terminy: wiec, głągolica, misjonarz, opole • przedstawia postacie Konstantyna, Metodego • wyjaśnia znaczenie dat 863 r., 885 r., 988 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia kształtowanie się państw słowiańskich we wczesnym średniowieczu • umiejscawia w czasie i przestrzeni pierwsze państwa słowiańskie 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • mapa Europy Wschodniej X–XI w. • zeszyt z mapami konturowymi • tekst źródłowy 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi: mapą ścienną, atlasem, mapą konturową
Panowanie Mieszka I	13.1 13.2 13.3	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje datę chrztu Polski • wymienia postać Mieszka I jako budowniczego państwa polskiego • wyjaśnia powody przyjęcia chrztu przez Mieszka I • wymienia nazwy głównych plemion polskich i ziemie przez nie zamieszkałe • wyjaśnia pojęcia: plemię, christianizacja • przedstawia postacie Siemomysła, Jordana, Dąbrówki • wyjaśnia znaczenie dat: 965 r., 966 r., 972 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia okoliczności, w jakich rozegrała się bitwa pod Cedynią • wymienia korzyści płynące z przyjęcia chrześcijaństwa przez Mieszka I • przedstawia znaczenie dokumentu <i>Dagome iudex</i> • wskazuje charakterystyczne cechy monarchii patrymonialnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • mapa Polski w X–XI w. • atlas historyczny • zeszyt ćwiczeń • zeszyt do ćwiczeń na mapach konturowych • tekst źródłowy • mapa interaktywna WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena umiejętności rozwiązywania zadań w zeszycie ćwiczeń na mapach konturowych • ocena aktywności uczniów

TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	LICZBA GODZIN	WYMAGANIA EDUKACYJNE W UJĘCIU CZYNNOŚCIOWYM		ŚRODKI I METODY DYDAKTYCZNE	POZIOM WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
			POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM PONADPODSTAWOWY		
Monarchia Bolesława Chrobrego	13.1 13.2	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie dat: 997 r., 1000 r., 1025 r. i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia • wymienia postacie Bolesława Chrobrego i Ottona III oraz ich najważniejsze osiągnięcia • wyjaśnia znaczenie koronacji Bolesława Chrobrego dla Polski • wymienia postanowienia zawarte na zjeździe w Gnieźnie • potrafi opisać misję św. Wojciecha • posługuje się pojęciami: biskupstwo, arcybiskupstwo • przedstawia postać Gaudentego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sytuuje w czasie i przestrzeni historycznej państwo Bolesława Chrobrego • potrafi scharakteryzować Polskę na przełomie X i XI w. • wyjaśnia przyczyny i skutki wojen polsko-niemieckich (1002–1018) 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • mapa Polski X–XI w. • zeszyt do ćwiczeń na mapach konturowych • zeszyt ćwiczeń • tekst źródłowy • mapa interaktywna WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena przygotowania uczniów do lekcji • ocena odpowiedzi ustnej z tematu: Panowanie Mieszka I
Kryzys i odbudowa państwa pierwszych Piastów	13.2 13.4	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny kryzysu państwa pierwszych Piastów • przedstawia proces odbudowy państwowości za panowania Kazimierza Odnowiciela • omawia rządy Bolesława Śmiałego oraz księcia Władysława Hermana • wymienia daty: 1031 r., 1038 r., 1050 r., 1076 r., 1079 r. i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia stosunki państwa polskiego z Kościołem w XI w. • omawia kryzys społeczno-polityczny w latach trzydziestych XI w. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • mapa Polski • zeszyt ćwiczeń • zeszyt ćwiczeń na mapach konturowych • tekst źródłowy 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi: mapą ścienną, atlasem, mapą konturową • ocena umiejętności wyciągania wniosków przyczynowo-skutkowych
Czasy Bolesława Krzywoustego	14.1 14.2	1	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń: • potrafi scharakteryzować sytuację wewnętrzną w Polsce w końcu XI w. i pierwszej połowie XII w. • wymienia datę 1138 r. oraz opisuje postanowienie statutu Bolesława Krzywoustego • posługuje się pojęciami i terminami: bulla, trybut, statut Krzywoustego, senior • wyjaśnia znaczenie dat: 1108 r., 1109 r., 1112 r., 1119 r., 1135 r., 1136 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia stosunki z Niemcami i innymi krajami • omawia sytuację Kościoła w pierwszej połowie XII w. • omawia sukcesy Bolesława Krzywoustego 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • teksty źródłowe • zeszyt ćwiczeń • mapa interaktywna PWN 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena umiejętności rozwiązywania zadań w zeszycie ćwiczeń na mapach konturowych • ocena samodzielnej pracy na lekcji

W Polsce pierwszych Piastów (X–XII w.)	13.2 13.4	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przykłady sztuki romańskiej w Polsce • wyjaśnia zasady monarchii patrymonialnej na przykładzie państwa pierwszych Piastów • opisuje powinności ludności państwa na rzecz księcia • posługuje się pojęciami: siedlisko, opole, kasztelan, podgrodzie, targ, palatyn, wiec, daniny, świadczenia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rolę i znaczenie osad służebnych • przedstawia organizację Kościoła i wymienia nowe biskupstwa 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • teksty źródłowe • źródła ikonograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena wyników pracy ze źródłami • ocena pracy na lekcji i bieżących wiadomości
W skrócie Podsumowanie wiadomości o Polsce pierwszych Piastów – ocena według kryteriów zawartych w WSO i PSO – 1h						
Okres świetności (koniec XI–XIII w.) – czas krucjat	12.1	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny wypraw krzyżowych • wymienia w porządku chronologicznym najważniejsze wydarzenia związane z wyprawami krzyżowymi • definiuje pojęcie uniwersalizmu • wyjaśnia, na czym polegał uniwersalizm cesarski i papieski • wymienia ruchy religijne powstałe w XII i XIII w., zakony rycerskie • posługuje się pojęciami: krucjata, synod, rekonkwista • przedstawia postacie: św. Dominika, Franciszka z Asyżu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia kulturotwórczą rolę Kościoła • przedstawia rolę Innocentego III w budowie potęgi politycznej Kościoła • wyjaśnia, na czym polegały uniwersalizmy papieski i cesarski 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • tekst źródłowy • mapa Europy i Bliskiego Wschodu w XI–XIII w. 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena umiejętności rozwiązywania zadań w zeszycie ćwiczeń na mapach konturowych • ocena krótkiego testu z wiadomości na temat przyczyn, przebiegu i konsekwencji krucjat
	Poza podstawą programową					
Czasy świetności – średniowieczne miasta	11.3 12.2	1	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne ośrodki miejskie średniowiecznej Europy • wymienia grupy społeczne mieszkające w mieście • stosuje pojęcia: ratusz, sukienice, bank, cech, burmistrz, pospólstwo, plebs, Hanza, czeladnik • wiąże powstanie bankowości z rozwojem gospodarczym miasta 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia strukturę i uprawnienia samorządu miejskiego • wyjaśnia funkcję cechów w mieście • omawia zabudowę miejską • wyjaśnia, czym były republiki miejskie i potrafi wymienić największe z nich 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • atlas historyczny • materiał ilustracyjny • tekst źródłowy 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena wyników pracy ze źródłami • ocena interpretacji różnego rodzaju źródeł, ocena właściwego wnioskowania
Czasy świetności – uniwersytety, nauka, literatura (XII–XIII w.)	12.1 12.3	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie uniwersytet • wymienia język, którym posługiwano się w kulturze i nauce średniowiecznej • wymienia miasta, w których powstały najstarsze uniwersytety • wymienia nazwiska największych uczonych XIII w.: Albert Wielki, Tomasz z Akwinu, Roger Bacon 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa przyczynę powstania uniwersytetów • przedstawia rozwój nauki i literatury w XIII w. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • tekst źródłowy • materiał ilustracyjny • zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena wyników pracy ze źródłami • ocena interpretacji różnego rodzaju źródeł, ocena właściwego wnioskowania

TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	LICZBA GODZIN	WYMAGANIA EDUKACYJNE W UJĘCIU CZYNNOŚCIOWYM		ŚRODKI I METODY DYDAKTYCZNE	POZIOM WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
			POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM PONADPODSTAWOWY		
Budowle gotyckie (XII–XV w.)	12.1 12.3	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między stylem romańskim a gotyckim, stosuje pojęcia: witraż, sklepienie krzyżowo-żebrowe, stosuje nazwę gotyk i wyjaśnia jej pochodzenie posługując się ilustracjami wskazuje różnice w architekturze kościoła romańskiego i gotyckiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady zabytków sztuki gotyckiej w swoim regionie podaje przykłady najbardziej znanych katedr gotyckich w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik materiały ilustracyjne: reprodukcje architektury 	<ul style="list-style-type: none"> ocena samodzielnej pracy na lekcji
Zmierzch Europy średniowiecznej	Poza podstawą programową	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> posługuje się pojęciami: epidemia, zaraza wyjaśnia przyczyny kryzysu w XIV i XV w. przedstawia postać Jana Husa omawia przyczyny rozprzestrzeniania się dżumy w Europie wyjaśnia znaczenie dat: 1337–1453, 1377 r., 1348–1349 r., 1415 r., 1418 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia pojęcia: husytyzm, schizma omawia przejawy kryzysu Kościoła zachodniego zna przyczyny wojny stuletniej wyjaśnia kim była Joanna d’Arc 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik mapa Europy XIV w. encyklopedia historii tekst źródłowy 	<ul style="list-style-type: none"> ocena przygotowanych materiałów do lekcji
W skrócie Podsumowanie wiadomości o czasach świetności średniowiecznej Europy – ocena według kryteriów zawartych w WSO i PSO – 1h						
Początki rozbicia dzielnicowego w Polsce	14.1 14.2	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> sytuuje w czasie i przestrzeni Polskę w okresie rozbicia dzielnicowego wymienia i wskazuje na mapie dzielnice Polski stosuje pojęcie: statut, senior wymienia imię władcy – twórcy statutu wprowadzającego zasadę senioratu wymienia zasadę senioratu oraz definiuje pojęcia: pryncypat, prynceps wymienia ważniejsze postacie omawianego okresu: Bolesław Kędzierzawy, Henryk Sandomierski, Mieszko Stary, Leszek Biały 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje zmiany społeczno-gospodarcze w okresie rozbicia dzielnicowego określa przyczyny i skutki wybranych wydarzeń politycznych (np. wprowadzenie zasady senioratu, dążenie książąt polskich do zjednoczenia) 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik mapa ziem polskich XII–XIII w. tekst źródłowy zeszyt do ćwiczeń na mapach konturowych 	<ul style="list-style-type: none"> ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi: mapą ścienną, atlasem, mapami konturowymi

Polska w pierwszej połowie XII w. Sprowadzenie Krzyżaków	14.3	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny sprowadzenia Krzyżaków do Polski • wymienia postać Konrada Mazowieckiego • sytuuje w czasie najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi, • przedstawia sytuację na Pomorzu Wschodnim • wyjaśnia próby chrystianizacji Prusów • wyjaśnia znaczenie dat: 1226r., 1241 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje Polskę w czasach Henryków Śląskich w pierwszej połowie XIII w. • opisuje znaczenie bitwy pod Legnicą • wyjaśnia przyczyny najazdu Mongołów i wymienia postać Czyngis-chana 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • tekst źródłowy 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena odpowiedzi ustnej z tematu: początki rozbicia dzielnicowego w Polsce
Wieś i miasto w okresie rozbicia dzielnicowego	14.4	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: immunitet, lokacja, wójt, patrycjat, plebs, trójpolówka, prawo niemieckie • omawia rolę grup ludności powstałych w miastach: patrycjat, pospólstwo, plebs • omawia znaczenie powstawania miast dla rozwoju gospodarczego polski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasadę zakładania wsi według prawa niemieckiego • określa rolę księcia w rozwoju osadnictwa • omawia proces kształtowania się stanów społecznych • wyjaśnia rolę immunitetów w zmniejszaniu dochodów książąt 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • encyklopedia • zeszyt ćwiczeń • tekst źródłowy 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena pracy w grupach na lekcji • ocena wyników pracy ze źródłami
Ku zjednoczeniu ziem polskich	14.1 14.4	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia zagrożenie zewnętrzne w drugiej połowie XIII w. • przedstawia rozwój gospodarki w Polsce w XIII w. • opisuje proces kanonizacji biskupa Stanisława • wyjaśnia znaczenie dat: 1295 r., 1300 r., 1305 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje czynniki mające wpływ na procesy zjednoczeniowe Polski • wyjaśnia pojęcie: Nowa Marchia • omawia okoliczności koronacji królewskich 	<ul style="list-style-type: none"> • tablica genealogiczna dynastii Piastów • podręcznik • mapa ścienna • zeszyt do ćwiczeń na mapach konturowych • tekst źródłowy 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena wypowiedzi uczniów podczas prowadzenia zajęć z nowego tematu lekcji
Rządy Kazimierza Wielkiego. Unia z Węgrami	14.5	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcie „unia personalna” • wymienia datę powstania uniwersytetu w Krakowie • charakteryzuje i objaśnia rządy Andegawenów • wymienia daty 1370 r., 1374 r. i opisuje wydarzenia z nimi związane • przedstawia rozwój gospodarczy za czasów panowania Kazimierza Wielkiego • objaśnia rolę wzrostu liczby lokacji na sytuację gospodarczą Polski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia dokonanie Kazimierza Wielkiego w dziedzinie polityki wewnętrznej oraz polityce zagranicznej • zna i opisuje rolę przywileju wydanego w Koszycach w 1374 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • atlas historyczny • mapa Europy • XIV–XV w. • tekst źródłowy • zeszyt ćwiczeń • mapa interaktywna PWN 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena przygotowania uczniów do lekcji

TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	LICZBA GODZIN	WYMAGANIA EDUKACYJNE W UJĘCIU CZYNNOŚCIOWYM		ŚRODKI I METODY DYDAKTYCZNE	POZIOM WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
			POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM PONADPODSTAWOWY		
Unia Polski z Litwą. Władysław Jagiełło na tronie polskim	15.1 15.2 15.3	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przypisuje do daty 1410 r. odpowiednie wydarzenie i wyjaśnia jego znaczenie • wymienia postanowienia unii w Krewie • wyjaśnia znaczenie i postanowienia unii w Horodle • wyjaśnia przyczyny i następstwa unii Polski z Litwą • wymienia przywileje szlacheckie nadane w okresie panowania Jagiełły • omawia sobór w Konstancji (1414–1418 r.) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia etapy sojuszu polsko-litewskiego za panowania Jagiellonów • potrafi wyjaśnić i usystematyzować wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi za Jagiellonów • charakteryzuje rozwój uprawnień szlachty 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • mapa Europy • XIV–XV w. • materiał ilustracyjny • reprodukcja obrazu <i>Bitwy pod Grunwaldem</i> Jana Matejki • tekst źródłowy • zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi: mapą ścienną, atlasem, mapami konturowymi • ocena krótkiego testu wprowadzającego do nowego tematu lekcji • ocena umiejętności wyciągania wniosków przyczynowo-skutkowych
Polska u schyłku średniowiecza. Rządy Władysława Warneńczyka i Kazimierza Jagiellończyka	15.2	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przypisuje do daty 1444 r. odpowiednie wydarzenie • łączy daty 1411 r. i 1466 r. z odpowiednimi wydarzeniami oraz wyjaśnia ich znaczenie dla złamania potęgi zakonu krzyżackiego • wskazuje na mapie ziemie przyznane państwu polskiemu na mocy I i II pokoju toruńskiego • przedstawia przyczyny wojny trzynastoletniej (1454–1466 r.) • opisuje okres panowania Władysława Warneńczyka 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia postanowienia I i II pokoju w Toruniu • ocenia politykę zagraniczną Jagiellonów • objaśnia i stosuje pojęcie: Związek Pruski 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • zeszyt do ćwiczeń na mapach konturowych • tekst źródłowy 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi: mapą ścienną, atlasem, mapami konturowymi • ocena umiejętności wyciągania wniosków przyczynowo-skutkowych
Polska u schyłku średniowiecza. Gospodarka, społeczeństwo, kultura	15.3	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia rozwój kultury u schyłku średniowiecza • wymienia postać Jana Długosza oraz Filipa Buonacorsiego • przedstawia postać Wita Stwosza oraz wymienia najważniejsze jego dzieło • wyjaśnia i stosuje pojęcia: folwark, pańszczyzna • opisuje sytuację gospodarczą u schyłku średniowiecza 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rozwój uprawnień stanu szlacheckiego, • wymienia przywilej nadany szlachcie przez Jana Olbrachta w 1496 r. w Piotrkowie oraz objaśnia jego postanowienia 	<ul style="list-style-type: none"> • tablica genealogiczna Jagiellonów • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • teksty źródłowe 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena aktywności uczniów • ocena pracy uczniów podczas lekcji
<p>W skrócie Podsumowanie wiadomości o Polsce po podziale na dzielnice – ocena według kryteriów zawartych w WSO i PSO – 1 h</p>						

Ku nowej epoce	16.1	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny upadku Konstantynopola • przypisuje do daty 1492 r. odpowiednie wydarzenie • wymienia najważniejsze dokonania Krzysztofa Kolumba • wymienia ważny wynalazek, jakim była ruchoma czcionka drukarska • wyjaśnia znaczenie daty 1450 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje ekspansję Turków, • przedstawia postaci: Konstantyna XI, Osmana, Jana Gutenberga, Krzysztofa Kolumba. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • tekst źródłowy 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi: mapą ścienną, atlasem, mapami konturowymi
----------------	------	---	---	--	--	--

Redaktor
Dorota Słubowska

Redaktor techniczny
Maryla Broda

Copyright by Wydawnictwo Szkolne PWN Sp. z o.o.
Warszawa 2009

Wydawnictwo Szkolne PWN Sp. z o.o.
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa

ISBN 978-83-262-0443-2

Druk: FORMATOR, Toruń

Historia

Wynikowy plan nauczania
Gimnazjum. Klasa II

Piotr Kołakowski



PLAN WYNIKOWY DLA KLASY II GIMNAZJUM

W planie wynikowym zostały opisane 34 tematy, na realizację których razem z lekcjami powtórzeniowymi nauczyciel powinien przeznaczyć 54 jednostki lekcyjne.

TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	LICZBA GODZIN	WYMAGANIA EDUKACYJNE W UJĘCIU CZYNNOŚCIOWYM		ŚRODKI I METODY DYDAKTYCZNE	POZIOM WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
			POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM PONADPODSTAWOWY		
Nowy człowiek w nowym świecie – wiek XVI						
1. Odrodzenie i humanizm w Europie	17. 1 17. 2 17. 3	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejszych twórców renesansu: Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Rafaela wymienia przedstawicieli humanizmu europejskiego: Erazma z Rotterdamu, Mikołaja Machiavellego, Galileusza, Mikołaja Kopernika zna i wyjaśnia pojęcia: humanizm, renesans, odrodzenie, akademia, mecenat, makiawelizm, utopia, druk wyjaśnia znaczenie miast włoskich jako ośrodków polityki, kultury i sztuki w XV-wiecznej Europie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia źródła rozwoju kultury renesansu charakteryzuje najważniejsze osiągnięcia twórców renesansu wyjaśnia znaczenie druku dla upowszechniania idei renesansu wyjaśnia pojęcie: „człowiek renesansu”. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. II zeszyt ćwiczeń tekst źródłowy źródła ikonograficzne <i>Atlas historyczny gimnazjum</i> s. 44, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> ocena aktywności uczniów na lekcji
2. Sztuka renesansu	17. 1 17. 2	1	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy stylu renesansowego w architekturze, malarstwie i rzeźbie zna i stosuje pojęcia występujące w sztuce renesansu: arkady, attyka, loggia, kopuła, sarkofag, pieta. 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje najważniejsze osiągnięcia twórców renesansu: Tycjana, Rafaela, Petera Bruegela, Sandro Boticellego, Leonarda da Vinci, Michała Anioła. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. II zeszyt ćwiczeń źródła ikonograficzne <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 44, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> umiejętność rozwiązywania zadań w zeszycie ćwiczeń
3. Odrodzenie w Polsce	19. 4 19. 5	1	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje sztukę renesansu w Polsce rozpoznaje zabytki sztuki renesansowej w Polsce potrafi na przykładzie Zamościa opisać miasto renesansowe wymienia projektanta Zamościa – Bernardo Morando wymienia przedstawicieli polskiego renesansu: Mikołaja Kopernika, Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Mikołaja Reja, Jana Kochanowskiego, Grzegorza z Sanoka opisuje najważniejsze dokonania przedstawicieli polskiego renesansu opisuje znaczenie mecenatu Zygmunta I Starego dla rozwoju sztuki polskiego renesansu. 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi wyjaśnić źródła, charakteryzować cechy i ocenić wartości kultury renesansu potrafi wskazać obiekty sztuki renesansowej na terenie ziem polskich z uwzględnieniem własnego regionu opisuje wkład w renesansową architekturę w Polsce włoskiego architekta Bartolomea Berecciego. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. II zeszyt ćwiczeń tekst źródłowy źródła ikonograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> ocena umiejętności dokonywania analizy porównawczej

4. Wielkie odkrycia geograficzne	16. 1 16. 2	2	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny i skutki wielkich odkryć geograficznych • pokazuje na mapie trasę wypraw odkrywczych Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy, Ferdynanda Magellana, Henryka Żeglarza, Bartolomea Diaza, Ameriga Vespucciego • zna daty i przyporządkowuje im wydarzenia: 1488 r., 1492 r., 1498 r., 1519–1521 r., 1494 r. • potrafi wymienić wynalazki, które ułatwiły organizację wypraw morskich • wymienia towary sprowadzane przez Europejczyków z Indii i Dalekiego Wschodu, a także z Ameryki • wymienia konkwistadorów: Ferdynand Corteza, Franciszka Pizarro, Diego Almagro. 	<ul style="list-style-type: none"> • sytuuje w czasie i przestrzeni najważniejsze wyprawy podróżników europejskich • dokonuje oceny wpływu odkryć geograficznych na życie społeczne, gospodarcze i kulturowe Europy i Nowego Świata • potrafi scharakteryzować kulturę Azteków, Majów, Inków • potrafi ocenić skutki konfrontacji dwóch cywilizacji • potrafi scharakteryzować konsekwencje traktatu w Tordesillas • potrafi wyjaśnić rolę konkwistadorów. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Historia</i>, kl. II • zeszyt ćwiczeń • tekst źródłowy • źródła ikonograficzne • mapa ścienna <i>Wielkie Odkrycia Geograficzne</i> • <i>Mapy interaktywne</i> WSZPWN • <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 42/43, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywność uczniów na lekcji • umiejętność posługiwania się mapą • ocena umiejętności analizy tekstu źródłowego
5. Gospodarka Europy w XVI wieku	16. 2	1	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia udoskonalenia techniczne w Europie w XVI wieku • wymienia czynniki rozwoju gospodarczego w Europie w XVI wieku • wskazuje na mapie największe miasta w XVI wieku • posługuje się pojęciami: dualizm gospodarczy, nakład, manufaktura, kampania handlowa, banki, giełdy, weksle, trójpółowka. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polegał system pracy nakładczej i jak doszło do powstania manufaktury • wyjaśnia różnice w rozwoju gospodarczym Europy Wschodniej i Zachodniej w XVI wieku. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Historia</i>, kl. II • <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 49, Demart i WSZ PWN • Mapa Europy w XVI wieku • zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena aktywności uczniów • umiejętność zabrania głosu w dyskusji • ocena umiejętności analizy tekstu źródłowego
6. Rozwój gospodarczy Polski w XVI wieku	16. 2	1	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i wskazuje na mapie miasta, które wzbogaciły się na handlu zbożem • opisuje, w jaki sposób odbywał się handel zbożem • zna i wyjaśnia znaczenie daty 1496 r. • zna i posługuje się pojęciami: folwark, pańszczyzna. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co wpłynęło na rozwój folwarku szlacheckiego • wyjaśnia, jaki wpływ miała sytuacja gospodarcza na życie codzienne i obyczaje społeczeństwa polskiego w XVI wieku. 	<ul style="list-style-type: none"> • mapa <i>Rzeczpospolita Obojga Narodów</i> • <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 49, Demart i WSZ PWN • zeszyt ćwiczeń • podręcznik <i>Historia</i>, kl. II 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena aktywności uczniów • umiejętność zabrania głosu w dyskusji • ocena umiejętności analizy tekstu źródłowego

TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	LICZBA GODZIN	WYMAGANIA EDUKACYJNE W UJĘCIU CZYNNOŚCIOWYM		ŚRODKI I METODY DYDAKTYCZNE	POZIOM WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
			POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM PONADPODSTAWOWY		
7. Reformacja i rozłam w Kościele zachodnim	18.1 18.2 18.3	2	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia genezę reformacji w Europie • potrafi scharakteryzować reformację w Polsce • zna i wyjaśnia pojęcia: odpust, celibat, reformacja, tolerancja religijna, protestanci, luteranizm, kalwinizm, sekularyzacja, pokój religijny, noc św. Bartłomieja, edykt nantejski • wymienia najważniejszych reformatorów: Marcina Lutra, Jana Kalwina • zna i wymienia przyczyny zwołania soboru trydenckiego i jego postanowienia • zna i posługuje się datami: 1517 r., 1524 r., 1555 r., 1545–1563, 1572 r., 1598 rok. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi scharakteryzować cele i charakter działania Marcina Lutra i Jana Kalwina • posługuje się pojęciami: hugenoci, antytrynitarze, purytanizm, anabaptyści, anglikanizm, zasada predestynacji • potrafi wyjaśnić poglądy reformatorów religijnych • zna i wyjaśnia daty związane z nurtem reformacji: 1534 r., 1573 r. • potrafi wymienić przyczyny i skutki rozłamu w Kościele zachodnim • opisuje przyczyny konfliktów wyznaniowych w Niemczech • charakteryzuje najważniejsze dokonania: Tomasza Münzera, Karola IX, Henryka IV, Henryka Burbona. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Historia</i>, kl. II • źródła ikonograficzne • tekst źródłowy • zeszyt ćwiczeń • mapa <i>Reformacja w Europie</i> • <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 45, 47, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> • umiejętność pracy z mapą, oraz tekstem źródłowym
8. Rozwój demokracji szlacheckiej w Polsce	20.1	1	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze przywileje szlacheckie • zna i wyjaśnia pojęcia: przywilej, prawo sukcesyjne, pospolite ruszenie, sejm, izba poselska, senat, sejm walny, „nihil novi”, wojsko kwarciane, marszałek sejmu, ruch egzekucyjny, demokracja szlachecka • potrafi wskazać najważniejsze instytucje ustrojowe i ich kompetencje • zna i posługuje się datami: 1374 r. 1422 r., 1374 r., 1423 r., 1430–1433, 1454 r., 1505 r. • przedstawia postaci: Kazimierza Jagiellończyka, Jana Olbrachta. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi opisać funkcjonowanie państwa polskiego w okresie demokracji szlacheckiej • potrafi wskazać i ocenić czynniki mające wpływ na wzrost znaczenia szlachty oraz jej wpływ na losy Rzeczypospolitej. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Historia</i> kl. II • zeszyt ćwiczeń • tekst źródłowy • źródła ikonograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena aktywności uczniów • umiejętność posługiwania się tekstem źródłowym i źródłami ikonograficznymi

9. Ostatni Jagiellonowie na polskim tronie	19.1 19.2 19.3	2	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje okoliczności złożenia hołdu pruskiego i zawarcia unii lubelskiej • zna i posługuje się datami: 1525 r., 1569 r., 1562–1570, 1572 r., 1526 r. • przedstawia postaci: Zygmunta I Starego, Albrechta Hohenzollerna, Zygmunta Augusta, Gotarda Kettlera • zna pojęcia: inkorporacja, unia realna, flota kaperska • zna i rozróżnia główne urzędy państwowe Rzeczypospolitej Obojga Narodów. 	<ul style="list-style-type: none"> • zna i potrafi ocenić skutki unii realnej dla dalszych losów Polski i Litwy • potrafi wskazać na mapie granice państw Rzeczypospolitej Obojga Narodów • ocenia politykę zagraniczną ostatnich Jagiellonów. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Historia</i>, kl. II • zeszyt ćwiczeń • tekst źródłowy • źródła ikonograficzne • mapa terytorium Rzeczypospolitej Obojga Narodów • mapa interaktywna <i>Zmiany terytorialne i ludnościowe w Rzeczypospolitej po podpisaniu aktu unii lubelskiej</i> WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywność ucznia na lekcji • umiejętność posługiwania się tekstem źródłowym • umiejętność pracy z mapą
10. Początki wolnej elekcji	20.1 20.3 20.4	1	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zasady wolnej elekcji • wyjaśnia pojęcia i posługuje się nimi: sejm elekcyjny, interrex, konfederacja warszawska, artykuły henrykowskie, <i>pacta conventa</i>, sejm konwokacyjny • przedstawia postaci: Jana Zamojskiego, Henryka Walezego, Stefana Batorego, Anny Jagiellonki • zna i wyjaśnia daty: 1572 r., 1573 r., 1582 r. • zna i umie przedstawić porządek bezkrólewia ustalony w latach 1572–1573. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia okoliczności uchwalenia oraz główne założenia konfederacji warszawskiej i Artykułów henrykowskich • potrafi scharakteryzować rządy Henryka Walezego i Stefana Batorego na tronie polskim • wyjaśnia różnice pomiędzy artykułami henrykowskimi a <i>pacta conventa</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • tekst źródłowy • źródła ikonograficzne • mapa <i>Rzeczpospolita Obojga Narodów</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • umiejętność analizy źródeł • ocena wyników pracy ze źródłami
		2	Lekcja powtórzeniowa. Sprawdzian wiadomości ocena według kryteriów zawartych w WOS i PSO			
Trudny wiek XVII						
11. Kultura baroku	20.5	1	<ul style="list-style-type: none"> • zna i potrafi wskazać charakterystyczne cechy sztuki baroku • wymienia nazwiska najwybitniejszych przedstawicieli sztuki baroku: Giacomo Barozzi da Vignola, Gian Lorenzo Bernini, Jan Vermeer, Anton Van Dyck, Michelangelo Merisi da Caravaggio, Diego Velazquez, Peter Paul Rubens, Rembrandt • zna i rozumie znaczenie dat: 1590–1740, 1545–1563 • zna i wyjaśnia pojęcia: barok, racjonalizm, empiryzm • przedstawia postaci epoki baroku: Kartezjusza, Izaaka Newtona, Johna Locka. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi opisać rozwój nauki w dobie baroku • potrafi wskazać charakterystyczne cechy architektury baroku na przykładzie fasady kościoła II Gesu • zna dzieła najważniejszych przedstawicieli epoki baroku. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Historia</i>, kl. II • zeszyt ćwiczeń • źródła ikonograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena przygotowania uczniów do lekcji • ocena umiejętności pracy z tekstem źródłowym, źródłami ikonograficznymi

TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	LICZBA GODZIN	WYMAGANIA EDUKACYJNE W UJĘCIU CZYNNOŚCIOWYM		ŚRODKI I METODY DYDAKTYCZNE	POZIOM WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
			POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM PONADPODSTAWOWY		
12. Kultura barokowa w Rzeczypospolitej	20.5	1	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje cechy sztuki barokowej w architekturze, malarstwie i rzeźbie na przykładzie pałacu w Wilanowie wymienia zabytki sztuki barokowej w Polsce potrafi wymienić nazwiska ważnych architektów dla kultury baroku w Polsce: Giovanniego Marię Bernardoni, Tylmana z Gameren opisuje strój polskiego szlachcica: żupan, kontusz, pas wyjaśnia pojęcie „Sarmata”. 	<ul style="list-style-type: none"> zna dzieła najwybitniejszych przedstawicieli epoki baroku potrafi wskazać zabytki sztuki barokowej w swoim regionie wyjaśnia pogląd, że Rzeczpospolita była w XVII w. przedmurzem chrześcijańskiej Europy potrafi wymienić pozostałe elementy stroju szlacheckiego: karabełę, kołpak, hajdawery określa rolę sarmatyzmu w budowaniu tożsamości szlachty jako grupy społecznej. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. II materiały ilustracyjne (albumy) zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> stopień przygotowania uczniów do lekcji sposób prezentacji zebranych materiałów ocena pracy uczniów podczas lekcji ocena pracy w grupach na lekcji
13. Różne formy organizacji państwa w Europie w XVII wieku	22.1 22.2 22.3	2	<ul style="list-style-type: none"> zna i wyjaśnia pojęcia: absolutyzm, rewolucja burżuazyjna, monarchia konstytucyjna, monarchia absolutna, parlament, purytanizm, Gabinet Ministrów, sejm Rzeszy zna daty i przyporządkowuje im wydarzenia: 1618–1648, 1620 r., 1645 r., 1649 r., 1660 r., 1688 r., 1689 r., 1679 r. przedstawia postaci: Armanda Richelieu, Ludwika XIV, Karola I Stuarta, Oliwera Cromwella opisuje przebieg rewolucji w Anglii w XVII wieku. 	<ul style="list-style-type: none"> na przykładzie Francji i Anglii charakteryzuje i porównuje główne cechy monarchii parlamentarnej i monarchii absolutnej zna i wyjaśnia pojęcie „merkantylizm” opisuje wydarzenie nazwane „sławetną” lub „chwalebłą” rewolucją charakteryzuje główne cechy ustroju Rzeszy. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. II tekst źródłowy źródła ikonograficzne mapa Europy 1618–1648 	<ul style="list-style-type: none"> ocena przygotowania uczniów do lekcji ocena samodzielnej pracy na lekcji

14. Rzeczpospolita na początku panowania Wazów	21.1 21.3	2	<ul style="list-style-type: none"> • zna i objaśnia pojęcia: dymitriada, samozwaniec, lisowczy, husaria, regent, detronizacja • przedstawia postaci: Zygmunta III Wazy, Jana Karola Chodkiewicza, Stanisława Żółkiewskiego, Jana Zamojskiego, Gustawa II Adolfa • zna i posługuje się datami: 1605 r., 1610 r., 1618 r. 1620 r., 1621 r., 1600 r., 1629 r., 1634 r. • potrafi opisać najważniejsze etapy wojen Rzeczypospolitej w 1. połowie XVII w. ze Szwecją, państwem moskiewskim i z Turcją • wymienia postanowienia rozejmu w Dywilinie i pokoju polanowskiego • wskazuje na mapie ziemie: smoleńską, czernihowską, siewierską. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wyjaśnić przyczyny wojen z Turcją, Szwecją i Moskwą • opisuje następstwa wojen w XVII w. dla Rzeczypospolitej • potrafi scharakteryzować zmiany w systemie polityczno-ustrojowym Rzeczypospolitej w XVII wieku. 	<ul style="list-style-type: none"> • źródła ikonograficzne • podręcznik <i>Historia</i> kl. II • zeszyt ćwiczeń • mapa Rzeczypospolitej w XVII wieku • <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 50, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena przygotowania uczniów do lekcji • orientacja na mapie • ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi – atlasem i mapami konturowymi
15. Problem kozacki w Rzeczypospolitej	21.2	1	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi opisać wybuch i przebieg powstania Chmielnickiego • zna i posługuje się pojęciami: Kozacy, unia, powstanie, ugoda, Sicz • przedstawia postaci: Bohdana Chmielnickiego, Władysława IV • zna i posługuje się datami: 1596 r., 1637 r., 1648 r., 1651 r., 1654 r., 1658 r., 1667 r. • wymienia postanowienia: ugoda w Białej Cerkwi, ugody w Zborowie, ugody w Hadziaczu, rozejmu w Andruszowie • opisuje przyczyny podpisania unii brzeskiej, wskazuje datę i skutki. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi przedstawić przyczyny konfliktu z Kozakami w XVII w. • potrafi scharakteryzować sposób życia Kozaków oraz wskazać ich pochodzenie • wyjaśnia przyczyny, cele i następstwa powstania Bohdana Chmielnickiego. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Historia</i>, kl. II • źródła ikonograficzne • tekst źródłowy • zeszyt ćwiczeń • mapa Rzeczypospolitej w XVII wieku • <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 51, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywność uczniów na lekcji • orientacja na mapie • ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi – atlasem i mapami konturowymi
16. Potop – najazd szwedzki 1655–1660	21.1 21.3 21.4	1	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny wojen ze Szwecją w połowie XVII wieku • potrafi opisać stosunki pomiędzy Rzeczpospolitą a Szwecją za panowania pierwszych Wazów • zna i posługuje się pojęciami: polska polityka bałtycka, potop szwedzki, pokój w Oliwie, traktaty welawsko-bydgoskie • zna daty: 1655 r., 1657 r., 1660 r. • przedstawia postaci: Jana Karola Chodkiewicza, Janusza Radziwiłła, Stefana Czarnieckiego, Jerzego Lubomirskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi opisać następstwa polityczne, ekonomiczne i demograficzne wojen polsko-szwedzkich w XVII wieku • przedstawia postaci: Pawła Sapiehy, Karola X Gustawa, przeora O. Augustyna Kordeckiego • potrafi ocenić znaczenie projektów rozbioru Rzeczypospolitej przez Szwecję, Brandenburgię, Siedmiogród i kozacką Ukrainę • opisuje okoliczności i znaczenie podpisania traktatów welawsko-bydgoskich. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Historia</i>, kl. II • zeszyt ćwiczeń, źródła ikonograficzne • mapa Rzeczypospolitej w XVII wieku • <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 52–53, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywność uczniów na lekcji • orientacja na mapie • ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi – atlasem i mapami konturowymi

TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	LICZBA GODZIN	WYMAGANIA EDUKACYJNE W UJĘCIU CZYNNOŚCIOWYM		ŚRODKI I METODY DYDAKTYCZNE	POZIOM WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
			POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM PONADPODSTAWOWY		
17. Od demokracji szlacheckiej do oligarchii magnackiej	21.3 22.4 21.4	1	<ul style="list-style-type: none"> zna zjawiska świadczące o kryzysie Rzeczypospolitej w 2. połowie XVII w. zna daty: 1606–1609, 1652 r., 1668 r. wyjaśnia pojęcia: magnateria, rokosz, absolutyzm, liberum veto, oligarchia magnacka, klientela, patron, latyfundia magnackie przedstawia postaci: Jana Kazimierza Wazy, Janusza Radziwiła, Władysława Sicińskiego, Jerzego Lubomirskiego opisuje próby reform Rzeczypospolitej Jana Kazimierza Wazy. 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje zmiany w systemie polityczno-ustrojowym Rzeczypospolitej w XVII wieku wskazuje przyczyny kryzysu politycznego i społeczno-gospodarczego w Rzeczypospolitej w 2. połowie XVII wieku opisuje okoliczności rokoszu Zebrzydowskiego i Lubomirskiego wyjaśnia pojęcie: „zasada jednomyślności”. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i> kl. II tekst źródłowy zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> praca z tekstem źródłowym
18. Wojny z Turcją w końcu XVII w. i odsiecz wiedeńska	21.1	1	<ul style="list-style-type: none"> zna przyczyn i przebieg wojen z Turcją w 2. połowie XVII wieku potrafi opisać politykę zagraniczną prowadzoną przez Jana II Sobieskiego przedstawia postaci: Michała Korybuta Wiśniowieckiego, Jana III Sobieskiego, Kara Mustafy zna daty i przyporządkowuje im wydarzenia: 1667 r., 1672 r., 1673 r., 1683 r., 1669 r., 1672 r. wymienia postanowienia pokoju w Buczaczu i Karłowicach. 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi wyjaśnić przyczyny zagrożenia tureckiego w 2. połowie XVII wieku potrafi opisać następstwa wojen z Turcją ocenia znaczenie odsieczy wiedeńskiej dla Rzeczypospolitej potrafi scharakteryzować zmiany w systemie polityczno-ustrojowym Rzeczypospolitej w 2. połowie XVII wieku. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. II źródła historyczne wykład zeszyt ćwiczeń tekst źródłowy źródła ikonograficzne mapa Rzeczypospolitej w XVII wieku <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 54, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi: mapą ścienną, atlasem, mapami konturowymi
		2	Lekcja powtórzeniowa. Sprawdzian wiadomości ocena według kryteriów zawartych w WOS i PSO			

Oświecony wiek XVIII

19. Oświecenie w Europie	23.1 23.2	1	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przedstawicieli oświecenia: Denis Diderot, Jean d’Alembert, Monteskiusz, Wolter, Jan Jakub Rousseau zna i stosuje pojęcia: oświecenie, empiryzm, liberalizm ekonomiczny, klasycyzm, deizm, ateizm, fizjokratyzm, encyklopedyści. 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie i potrafi interpretować hasła oświecenia opisuje zasadę trójpodziału władzy i zasadę umowy społecznej wyjaśnia pojęcie „absolutyzm oświecony”. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. II zeszyt ćwiczeń tekst źródłowy źródła ikonograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> ocena wypowiedzi uczniów na lekcji
20. Społeczeństwo i gospodarka Europy w XVIII wieku	31.1 <small>temat prawie w całości poza podstawą programową</small>	1	<ul style="list-style-type: none"> wymienia wynalazki, dzięki którym nastąpił postęp techniczny: latające czółenko, mechaniczna przędzarka, maszyna parowa. 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi scharakteryzować zmiany w rozwoju rolnictwa w połowie XVIII wieku wyjaśnia pojęcie „rewolucja przemysłowa”. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. II teksty źródłowe źródła ikonograficzne materiały ilustracyjne 	<ul style="list-style-type: none"> ocena wypowiedzi uczniów na lekcji
21. Sztuka klasycyzmu	23.1	1	<ul style="list-style-type: none"> potrafi wymienić i rozpoznać charakterystyczne cechy klasycyzmu zna dzieła najwybitniejszych twórców dzieł klasycystycznych potrafi wskazać zabytki klasycystyczne w swoim regionie i w Polsce wyjaśnia pojęcia: klasycyzm, tympanon, gzyms, kapitel kolumny przedstawia postaci najwybitniejszych twórców klasycyzmu: Antonia Canowy, Jacquesa Louisa Davida, Dominika Merliniego. 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia postaci: Jana Chrystiana Kamsetzera, Szymona Bogumiła Zuga, Antonio Corazziego, Jakuba Kubickiego, Bertela Thorvaldsena. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. II tekst źródłowy źródła ikonograficzne albumy 	<ul style="list-style-type: none"> ocena przygotowania uczniów do lekcji ocena wypowiedzi uczniów podczas lekcji
22. Niebezpieczne sąsiedztwo – Rosja w XVIII wieku	23.3	1	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia reformy Piotra I Wielkiego potrafi scharakteryzować rządy Katarzyny II wyjaśnia pojęcia: opricznina, bojarzy, wielka smuta przedstawia postaci: Iwana IV Groźnego, Piotra I, Katarzyny II wymienia daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1547 r., 1564–1572, 1613 r., 1721 r., 1689–1725. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny i konsekwencje dominującej pozycji Rosji w Europie Środkowej wyjaśnia przyczyny wzrostu potęgi Rosji wskazuje te reformy, które miały charakter oświeceniowy wskazuje na mapie kolejne etapy rozrostu imperium rosyjskiego w 1. połowie XVIII wieku. 	<ul style="list-style-type: none"> elementy wykładu analiza tekstów źródłowych podręcznik <i>Historia</i>, kl. II mapa ścienna Europa w połowie XVIII wieku 	<ul style="list-style-type: none"> poprawna analiza tekstów źródłowych odczytywanie mapy

TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	LICZBA GODZIN	WYMAGANIA EDUKACYJNE W UJĘCIU CZYNNOŚCIOWYM		ŚRODKI I METODY DYDAKTYCZNE	POZIOM WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
			POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM PONADPODSTAWOWY		
23. Niebezpieczne sąsiedztwo – Prusy w XVIII wieku	23.3	1	<ul style="list-style-type: none"> potrafi wskazać na mapie zmiany terytorialne w Prusach zna i posługuje się pojęciami: elektor, król sierżant, rozbójnik Europy zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1657 r., 1701 r., 1742 r., 1756–1763 zna wydarzenia związane z datą 1756–1763 (wojna siedmioletnia). 	<ul style="list-style-type: none"> zna reformy przeprowadzone w Prusach w XVIII w. oraz potrafi wyjaśnić ich znaczenie dla pozycji Prus w Europie wyjaśnia pojęcie „cud domu brandenburskiego” potrafi opisać politykę Prus pod rządami Fryderyka III, Fryderyka Wilhelma I, Fryderyka II. 	<ul style="list-style-type: none"> zeszyt ćwiczeń podręcznik <i>Historia</i>, kl. II tekst źródłowy mapa Europa w 1. połowie XVIII wieku 	<ul style="list-style-type: none"> ocena wypowiedzi uczniów podczas prowadzenia zajęć ocena interpretacji różnego rodzaju źródeł, ocena właściwego wnioskowania
23. Niebezpieczne sąsiedztwo – Austria w XVIII wieku	23.3	1	<ul style="list-style-type: none"> pokazuje zasięg granic monarchii Habsburgów przedstawia postaci: Marii Teresy, Józefa II wymienia reformy oświeceniowe przeprowadzone w monarchii Habsburgów wyjaśnia pojęcie „józefinizm”. 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi porównać reformy oświeceniowe wprowadzone w Prusach, Austrii i Rosji porównuje rządy i reformy Marii Teresy i Józefa II oraz ich wpływ na pozycję Austrii w Europie. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. II mapa <i>Europa w 1. połowie XVIII wieku</i> zeszyt ćwiczeń źródła ikonograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi: mapą ścienną, atlasem ocena pracy uczniów podczas lekcji
24. Stany Zjednoczone Ameryki	25.1 25.2 25.3	2	<ul style="list-style-type: none"> zna i wyjaśnia wkład Polaków w walkę o niepodległość Stanów Zjednoczonych potrafi wskazać przyczyny wybuchu wojny o niepodległość wymienia podstawowe zasady Deklaracji Niepodległości i Konstytucji Stanów Zjednoczonych posługuje się pojęciami: kolonia, „herbata bostońska”, Kongres Kontynentalny przedstawia postaci: Jerzego Waszyngtona, Kazimierza Pułaskiego, Tadeusza Kościuszki zna i posługuje się datami: 1773 r., 1774 r., 1776 r., 1774–1782, 1781 r., 1787 r. 1789 r. wymienia bitwy wojny o niepodległość i określa ich znaczenie: Lexington, Saratoga, Yorktown. 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje sytuację w koloniach angielskich w Ameryce Północnej w 2. połowie XVIII wieku potrafi wyjaśnić przyczyny powstania Stanów Zjednoczonych oraz zasady ustrojowe państwa wyjaśnia, w jaki sposób konstytucja amerykańska realizowała zasadę trójpodziału władzy. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. II tekst źródłowy mapa <i>Powstanie Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej</i> źródła ikonograficzne zeszyt ćwiczeń <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 58, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi: mapą ścienną, atlasem, mapami konturowymi umiejętności myślenia przyczynowo-skutkowego

26. Wielka Rewolucja Francuska	28.1 28.2 28.3	2	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny wybuchu rewolucji • potrafi scharakteryzować poszczególne etapy rewolucji francuskiej • wymienia podstawowe zasady ideowe zawarte w Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela • zna i wyjaśnia pojęcia: Stany Generalne, rewolucja, jakobini, dyktatura • przedstawia postaci: Ludwika XVI, Maksymiliana Robespiera, Georgesa Dantona, Jean Paul Marata gen. Józefa la Fayette • opisuje wydarzenia z 27 lipca 1794 r. • wyjaśnia znaczenie dat: 1789 r., 14.07.1789 r., 26.08.1789 r., 1791 r., 1792 r., 1793–1794, 1795–1799 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wskazać i opisać zmiany ustrojowe wprowadzone w toku rewolucji francuskiej, rozumiejąc jej przyczyny i hasła (suwerenność narodu, równość wobec prawa, oddzielenie Kościoła od państwa) • potrafi opisać postawę państw europejskich wobec rewolucji we Francji • zna i stosuje pojęcia: konstytuanta, kordelierzy, sankiuloci, termidorianie, Legislatywa, dyrektoriat • wymienia i ocenia skutki rewolucji francuskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Historia</i>, kl. II • źródła ikonograficzne • zeszyt ćwiczeń • tekst źródłowy • mapa Europa w 1789–1815 • <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 59, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywność uczniów na lekcji • ocena umiejętności rozwiązywania zadań w zeszycie ćwiczeń
		2	Lekcja powtórzeniowa. Sprawdzian wiadomości ocena według kryteriów zawartych w WOS i PSO			
Oświecony wiek XVIII – Polska						
27. Czasy saskie	24.1 24.2	1	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wydarzenia związane z okresem bezkrólewia • wymienia postanowienia sejmu niemego i wyjaśnia ich znaczenie • zna i stosuje pojęcia: bezkrólewie, abdykacja, sejm niemy • przedstawia postaci: Augusta II Mocnego, Karola XII, Stanisława Leszczyńskiego, Augusta III • zna daty i przyporządkowuje im wydarzenia: 1700–1721, 1704 r., 1706 r., 1709 r., 1717 r., 1732 r., 1733 r., 1734–1736 • wyjaśnia pojęcie „unia personalna” • dostrzega przejawy ożywienia gospodarczego w Rzeczypospolitej w czasach saskich. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wyjaśnić przyczyny i przejawy kryzysu w czasach saskich • potrafi wyjaśnić zmiany w położeniu międzynarodowym Rzeczypospolitej w XVIII wieku • charakteryzuje sytuację w Rzeczypospolitej po śmierci Augusta II • charakteryzuje i ocenia politykę zagraniczną i wewnętrzną Wettinów w Rzeczypospolitej. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Historia</i>, kl. II • zeszyt ćwiczeń • tekst źródłowy • źródła ikonograficzne • mapa Europy w 1. połowie XVIII w. • <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 55, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena przygotowania uczniów do lekcji • ocena pracy na lekcji

TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	LICZBA GODZIN	WYMAGANIA EDUKACYJNE W UJĘCIU CZYNNOŚCIOWYM		ŚRODKI I METODY DYDAKTYCZNE	POZIOM WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
			POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM PONADPODSTAWOWY		
28. Oświecenie w Rzeczypospolitej	24.3	1	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje specyfikę polskiego oświecenia • potrafi opisać reformę oświaty za czasów Stanisława Augusta Poniatowskiego • charakteryzuje projekty reform ustrojowych Stanisława Konarskiego i Stanisława Leszczyńskiego • przedstawia postaci: Stanisława Konarskiego, Stanisława Augusta Poniatowskiego, Ignacego Krasickiego, Hugo Kołłątaja, Ignacego Potockiego • zna i wyjaśnia pojęcia: mecenat, Szkoła Rycerska, obiady czwartkowe, Komisja Edukacji Narodowej, Collegium Nobilium • wyjaśnia znaczenie dat: 1740 r., 1765 r., 1773 roku. 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia postaci: Adama Naruszewicza, Franciszka Zabłockiego, Michała Poniatowskiego, Grzegorza Piramowicza, Stanisława Leszczyńskiego • potrafi wskazać próby reform Rzeczypospolitej w XVIII w. oraz rozumie potrzebę ich przeprowadzenia. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Historia</i>, kl. II • zeszyt ćwiczeń • źródła ikonograficzne • tekst źródłowy • <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 56, 57 Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena umiejętności pracy na lekcji
29. Czasy stanisławowskie	26.1	1	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny I rozbioru Rzeczypospolitej • wyjaśnia pojęcia: konfederacja, sejm konwokacyjny, rozbiór, Rada Nieustająca • wymienia postaci: Karol Radziwiłł, Michał Krasiński • zna i posługuje się datami: 1764 r., 1768 r., 1772 r., 1773 r., 1775 r. • wyjaśnia pojęcie „Familia” oraz wskazuje rody wchodzące w jej skład Czartoryskich i Poniatowskich • opisuje wydarzenie z 1768 r. w miasteczku Bar. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia sytuację polityczną w Rzeczypospolitej przed elekcją Stanisława Poniatowskiego • opisuje inicjatywy reformatorskie Stanisława Augusta Poniatowskiego • wymienia postaci: Jan Klemens Branicki, Józef Pułaski. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Historia</i>, kl. II • mapa • atlas historyczny • zeszyt ćwiczeń • tekst źródłowy • mapa interaktywna Rozbiory • mapa Rzeczypospolitej w latach 1772–1795 • <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 61 Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena umiejętności rozwiązywania zadań w zeszycie ćwiczeń • ocena aktywności uczniów

30. Sejm Wielki, Konstytucja 3 maja i drugi rozbiór	26.2 26.3	2	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia sytuację wewnętrzną i zewnętrzną w Rzeczypospolitej przed Sejmem Wielkim • wymienia reformy Sejmu Wielkiego • przedstawia postaci: Hugo Kołłątaja, Ksawerego Branickiego, Ignacego Potockiego, Józefa Poniatowskiego, Tadeusza Kościuszki, Stanisława Małachowskiego • wyjaśnia główne zmiany wprowadzone przez Konstytucję 3 maja • sytuuje w czasie II rozbiór Rzeczypospolitej • wyjaśnia pojęcia: Sejm Wielki, czarna procesja • zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1788–1792 r., 1791 r., 1793 roku. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi na podstawie źródła wskazać doniosłość uchwalenia Konstytucji 3 maja dla przyszłych pokoleń • potrafi wyjaśnić wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania rozbiorów • wyjaśnia okoliczności zawiązania konfederacji targowickiej i potrafi ocenić jej następstwa • przedstawia postaci: Kazimierza Nestora Sapiehy, Szymona i Józefa Kossakowskich, Seweryna Rzewuskiego • ocenia przystąpienie króla Stanisława Augusta Poniatowskiego do konfederacji targowickiej. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Historia</i>, kl. II • mapa • zeszyt do ćwiczeń na mapach konturowych • zeszyt ćwiczeń • tekst źródłowy • mapa Rzeczypospolitej 1772–1795 • <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 61 Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena przygotowania uczniów do lekcji • umiejętność pracy z mapą
31. Powstanie kościuszkowskie i utrata niepodległości	27.1 27.2 27.3	2	<ul style="list-style-type: none"> • zna przyczyny, znaczenie i bohaterów powstania kościuszkowskiego: Bartosza Głowackiego, Tadeusza Kościuszko, Jana Henryka Dąbrowskiego, Hugo Kołłątaja • sytuuje w czasie i przestrzeni powstanie kościuszkowskie • wymienia jego następstwa • wyjaśnia sytuację gospodarczą i polityczną po II rozbiore Rzeczypospolitej • wymienia daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 24 marca 1794 r., 4 kwietnia 1794 r. i 24 października 1795 r. • zna i posługuje się pojęciami: uniwersał, insurekcja, naczelnik • sytuuje w czasie III rozbiór Rzeczypospolitej i wskazuje na mapie zmiany terytorialne. 	<ul style="list-style-type: none"> • sytuuje w czasie i przestrzeni I, II, III rozbiór Rzeczypospolitej • wskazuje wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku Rzeczypospolitej • objaśnia cele i następstwa insurekcji kościuszkowskiej • ocenia okres panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • tekst źródłowy • mapy konturowe • mapa interaktywna <i>Rozbiory Rzeczypospolitej</i> • mapa <i>Rzeczypospolita w latach 1772–1795</i> • <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 62 i 63 Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi: mapą ścienną, atlasem, mapą konturową • ocena umiejętności myślenia przyczynowo-skutkowego
		2	Lekcja powtórzeniowa. Sprawdzian wiadomości ocena według kryteriów zawartych w WOS i PSO			

TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	LICZBA GODZIN	WYMAGANIA EDUKACYJNE W UJĘCIU CZYNNOŚCIOWYM		ŚRODKI I METODY DYDAKTYCZNE	POZIOM WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
			POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM PONADPODSTAWOWY		
Epoka napoleońska						
32. Napoleońska Europa	29.1	2	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia sylwetkę Napoleona i opisuje jego dojście do władzy, sukcesy polityczne i militarne oraz ostateczną klęskę wymienia daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1798 r., 1799 r., 1804 r., 1806 r., 1807 r., 1812 r., 1813 r. zna i posługuje się pojęciami: konsulat, cesarstwo, koalicje antynapoleońskie zna postanowienia Kodeksu Napoleona z 1804 roku. 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia i opisuje zmiany w Europie w zakresie stosunków społeczno-gospodarczych i politycznych w okresie napoleońskim potrafi omówić wydarzenia mające miejsce pod Lipskiem w 1813 r., Waterloo z 18 czerwca 1815 roku. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. II teksty źródłowe źródła ikonograficzne mapa Europa w latach 1789–1815 <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 62 i 63 Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> ocena wyników pracy ze źródłami ocena pracy na lekcji i bieżących wiadomości
33. Między Francją i Rosją – Polacy po utracie niepodległości	29.2	1	<ul style="list-style-type: none"> zna i wyjaśnia okoliczności, datę powstania i losy Legionów Polskich potrafi scharakteryzować sytuację na ziemiach Rzeczypospolitej po rozbiorach przedstawia sylwetki: Adama Jerzego Czartoryskiego, Józefa Wybickiego, Jana Henryka Dąbrowskiego, Tadeusza Czackiego wymienia autora i okoliczności powstania Mazurka Dąbrowskiego wyjaśnia rolę Puław Czartoryskich i Liceum Krzemienieckiego dla rozwoju kultury polskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> zna i prezentuje koncepcje polityczne odzyskania niepodległości ocenia postawę Napoleona wobec Polaków. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. II zeszyt ćwiczeń mapa Europa w latach 1789–1815 <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 64 i 65 Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> ocena umiejętności rozwiązywania zadań w zeszycie ćwiczeń
34. Napoleon a ziemie polskie	29.2 29.3	1	<ul style="list-style-type: none"> zna i opisuje okoliczności utworzenia Księstwa Warszawskiego zna wydarzenia związane z datami: 1806 r., 1807 r., 1809 r., 1813 r., 1812 r. przedstawia sylwetkę ks. Józefa Poniatowskiego omawia ustrój i terytorium Księstwa Warszawskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi ocenić postawę Polaków wobec Napoleona potrafi ocenić postawę Napoleona wobec sprawy polskiej potrafi omówić udział Polaków w wojnach napoleońskich. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. II zeszyt ćwiczeń tekst źródłowy źródła ikonograficzne mapa <i>Europa w latach 1789–1815</i> <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 66 Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> ocena aktywności uczniów na lekcji
		2	Lekcja powtórzeniowa. Sprawdzian wiadomości ocena według kryteriów zawartych w WOS i PSO			

Redaktor
Dorota Siubowska

Redaktor techniczny
Maryla Broda

Skład i łamanie
PM-Studio

Copyright by Wydawnictwo Szkolne PWN Sp. z o.o.
Warszawa 2010

ISBN 978-83-262-0829-4

Druk i oprawa: Interdruk, Warszawa

Historia

Wynikowy plan nauczania
Gimnazjum. Klasa III

Piotr Kołakowski

PLAN WYNIKOWY DLA KLASY III GIMNAZJUM

W planie wynikowym zostały opisane 33 tematy, na realizację których razem z lekcjami powtórzeniowymi nauczyciel powinien przeznaczyć 56 jednostek lekcyjnych.

TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	LICZBA GODZIN	WYMAGANIA EDUKACYJNE W UJĘCIU CZYNNOŚCIOWYM		ŚRODKI I METODY DYDAKTYCZNE	POZIOM WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
			POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM PONADPODSTAWOWY		
WIEK PARY – PIERWSZA POŁOWA XIX WIEKU						
1. Rozwój cywilizacji w pierwszej połowie XIX wieku	31.1 31.2 31.3 31.4	2	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia charakterystyczne cechy rewolucji przemysłowej, podaje przykłady pozytywnych i negatywnych skutków procesu uprzemysłowienia, w tym dla środowiska naturalnego, zna i wyjaśnia pojęcia: parowóz, alfabet Morse'a, migracja, urbanizacja, kapitalista, robotnik, strajk, bezrobocie, maszyna parowa, kapitalizm, wymienia nowe wynalazki techniczne w XIX wieku. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> identyfikuje najważniejsze wynalazki i odkrycia XIX wieku oraz wyjaśnia następstwa ekonomiczne i społeczne ich zastosowania, opisuje zmiany w poziomie życia różnych grup społecznych w XIX wieku na podstawie źródeł pisanych, ikonograficznych i statystycznych, charakteryzuje najważniejsze osiągnięcia wynalazców w XIX wieku: Alessandro Volty, Hansa Oevsteda, Andrei Ampera, Samuela Morse'a, Georga Ohma, Michaela Faradaya, Johna Daltona, Jana Berzeliusa, Roberta Fultona, Georga Stephensona. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. III zeszyt ćwiczeń tekst źródłowy źródła ikonograficzne źródła statystyczne 	<ul style="list-style-type: none"> ocena aktywności uczniów na lekcji ocena analizowania źródeł statystycznych
2. Sztuka romantyzmu	Temat poza podstawą programową	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje sztukę XIX wieku: romantyzm, zna najważniejszych twórców romantyzmu w dziedzinie malarstwa europejskiego: Eugena Delacroix, Caspara Davida Friedricha, Wiliama Turnera. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> zna i wyjaśnia pojęcia: neogotyck, motywy orientalne. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. III zeszyt ćwiczeń tekst źródłowy materiały ilustracyjne (reprodukcje wybranych obrazów twórców romantyzmu europejskiego) 	<ul style="list-style-type: none"> aktywność uczniów na lekcji ocena umiejętności pracy ze źródłami ikonograficznymi

3. Kongres wiedeński	30.1	2	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> zna zasady i postanowienia kongresu wiedeńskiego, zna cele zawarcia Świętego Przymierza, zna i stosuje pojęcia: równowaga sił, legitymizm, Święte Przymierze, zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1814 r., 1815 r., wskazuje na mapie Królestwo Polskie, Rzeczpospolitą Krakowską, Wielkie Księstwo Poznańskie, Związek Niemiecki, Królestwo Niderlandzkie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> zna i wyjaśnia pojęcie: „koncert mocarstw”, wyjaśnia zasadę wieczystej neutralności Szwajcarii, wskazuje na mapie postanowienia kongresu wiedeńskiego dotyczące zmian terytorialnych w Europie w XIX wieku, ocenia postanowienia kongresu wiedeńskiego, a także ich wpływ na kształtowanie się nowego porządku w Europie, uwzględniając decyzje kongresu w sprawie polskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. III <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 71, Demart i WSZ PWN zeszyt ćwiczeń źródła tekstowe mapa ścienna <i>Europa 1815–1848</i> 	<ul style="list-style-type: none"> umiejętność posługiwania się mapą ścienną, konturową ocena umiejętności dokonywania analizy porównawczej
4. Europa po kongresie wiedeńskim	30.2	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia główne założenia idei liberalizmu, konserwatyizmu, socjalizmu oraz idei narodowych w Europie w 1. połowie XIX wieku, zna i stosuje pojęcie: węglarze, zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1822 r., 1830 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny wybuchu rewolucji lipcowej we Francji, powstania w Grecji oraz powstania niepodległościowego w Belgii, wskazuje cele niemieckiego i włoskiego ruchu narodowego. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. III zeszyt ćwiczeń tekst źródłowy źródła ikonograficzne <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 71, Demart i WSZ PWN mapa ścienna <i>Europa 1815–1871</i> 	<ul style="list-style-type: none"> aktywność uczniów na lekcji umiejętność posługiwania się mapą ocena umiejętności analizy tekstu źródłowego
5. Wiosna Ludów w Europie	Temat poza podstawą programową	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> zna przyczyny kryzysu gospodarczego i politycznego pod koniec pierwszej połowy XIX wieku w Europie, wymienia przyczyny rewolucji lutowej we Francji, opisuje przebieg Wiosny Ludów w Austrii i w Niemczech, zna przyczyny wybuchu powstania na Węgrzech, zna i posługuje się pojęciem: Wiosna Ludów, przedstawia postaci: Ludwika Napoleona Bonaparte, Franciszka Józefa I, Lajosa Kossutha, zna i posługuje się datą: 1848 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia podłoże idei narodowych w Europie w 1. połowie XIX wieku, przedstawia postaci: Klemensa von Metternicha, Ludwika Filipa, wyjaśnia dokonania parlamentu frankfurckiego, zna datę: 1852 r., wskazuje konsekwencje Wiosny Ludów w Austrii i Niemczech. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. III zeszyt ćwiczeń tekst źródłowy źródła ikonograficzne mapa ścienna <i>Europa 1815–1849</i> <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 71, 72, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> ocena aktywności uczniów umiejętność zabrania głosu w dyskusji ocena umiejętności analizy tekstu źródłowego ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi – atlasem i mapami konturowymi

TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	LICZBA GODZIN	WYMAGANIA EDUKACYJNE W UJĘCIU CZYNNOŚCIOWYM		ŚRODKI I METODY DYDAKTYCZNE	POZIOM WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
			POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM PONADPODSTAWOWY		
6. Świat w połowie XIX wieku	32.3 32.4	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi opisać przyczyny i skutki rozpadu Świętego Przymierza, • zna przyczyny wojny krymskiej, • zna i wyjaśnia pojęcie: wojna krymska, • zna i posługuje się datami: 1822 r., 1853 r., 1856 r., • przedstawia postaci: Simona Bolivara, Jamesa Monroe, • zna i wyjaśnia doktrynę Monroego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi wskazać na mapie zmiany w układzie państw kolonialnych w połowie XIX wieku, • wskazuje na mapie rozwój terytorialny Stanów Zjednoczonych w 1. połowie XIX wieku. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Historia</i>, kl. III • zeszyt ćwiczeń • <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 76, 77, Demart i WSZ PWN • źródła ikonograficzne • mapa świata 1815–1914 • zeszyt do ćwiczeń na mapach konturowych 	<ul style="list-style-type: none"> • umiejętność pracy z mapą, atlasem, mapami konturowymi oraz tekstem źródłowym • aktywność uczniów na lekcji
LEKCJA POWTÓRZENIOWA. SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – ocena według kryteriów zawartych w WSO i PSO						
ZIEMIE POLSKIE W PIERWSZEJ POŁOWIE XIX WIEKU						
7. Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim	33.1 33.2 33.3	2	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia postanowienia kongresu wiedeńskiego, uwzględniając jego decyzje w sprawie polskiej, • zna okoliczności powstania Królestwa Polskiego oraz charakteryzuje jego ustrój i terytorium, • zna i wymienia tajne związki powstałe na ziemiach Królestwa Polskiego w 1. połowie XIX wieku: Związek Filaretów, Towarzystwo Patriotyczne, Panta Koina, • przedstawia postaci: Waleriana Łukasińskiego, Ksawerego Druckiego-Lubeckiego, Hipolita Cegielskiego, • wymienia daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1823 r., 1842 r., • zna i stosuje pojęcia: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje i wskazuje różnice programowe w działalności tajnych związków na ziemiach Królestwa Polskiego, • ocenia osiągnięcia Królestwa Polskiego w dziedzinie gospodarki, • wskazuje na mapie nowy układ granic państw zaborczych na ziemiach polskich po kongresie wiedeńskim, • porównuje warunki polityczno-społeczne i gospodarcze na ziemiach polskich wcielonych do państw zaborczych, • opisuje cechy ustrojowe Wielkiego Księstwa Poznańskiego i Wolnego Miasta Krakowa. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Historia</i>, kl. III • zeszyt ćwiczeń • tekst źródłowy • źródła ikonograficzne • mapa ścienna <i>Ziemie polskie w latach 1815–1864</i> • <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 67, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> • umiejętność pracy z mapą, atlasem, mapami konturowymi oraz tekstem źródłowym • aktywność uczniów na lekcji

8. Powstanie listopadowe 34.1 34.2 34.3	2	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sytuuje w czasie i przestrzeni powstanie listopadowe, • przedstawia przyczyny, przebieg i upadek wybuchu powstania listopadowego, • wymienia przyczyny klęski powstania, • opisuje przebieg wojny polsko-rosyjskiej, • wyjaśnia pojęcia: Cytadela – X pawilon, namiestnik powstania, noc listopadowa, Statut Organiczny, „noc paskiewiczowska”, • przedstawia postaci: Piotra Wysockiego, Mikołaja I, Jozefa Chłopickiego, Jana Skrzyneckiego, Jana Krukowieckiego, Iwana Paskiewicza, Emilii Plater, • wymienia daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 29/30.11.1830 r., 25.01.1831 r., 26.05.1831 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia bezpośrednie i długofalowe następstwa powstania listopadowego, • wyjaśnia międzynarodowe uwarunkowania wybuchu powstania listopadowego, • wyjaśnia przyczyny i skutki detronizacji Mikołaja I. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Historia</i>, kl. III • zeszyt ćwiczeń • tekst źródłowy • źródła ikonograficzne • mapa ścienna <i>Powstanie listopadowe</i> • <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 68, 69, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena umiejętności wyciągania wniosków przyczynowo-skutkowych • poprawne odczytywanie mapy
9. Wielka Emigracja 34.4	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny Wielkiej Emigracji po powstaniu listopadowym, • charakteryzuje główne nurty i postaci Wielkiej Emigracji, • wyjaśnia pojęcia: emigracja, Hotel Lambert, emisariusze, Towarzystwo Demokratyczne Polskie, Gromady Ludu Polskiego, Wielki Manifest, • przedstawia postaci: Adama Czartoryskiego, Joachima Lelewela, Szymona Konarskiego, Edwarda Dembowskiego, Henryka Kamieńskiego, Piotra Ściegiennego, Wiktora Helmana, • objaśnia znaczenie Wielkiej Emigracji dla kultury polskiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wpływ ugrupowań emigracyjnych na sytuację na ziemiach polskich, • potrafi wskazać na mapie państwa, na terenie których znaleźli się Polacy w czasie Wielkiej Emigracji, • wyjaśnia znaczenie dat i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1832 r., 1836 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, <i>Historia</i>, kl. III • zeszyt ćwiczeń • tekst źródłowy • źródła ikonograficzne • mapa <i>Europa w latach 1815–1848</i> • <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 71, Demart, WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> • umiejętność analizy źródeł • ocena wyników pracy ze źródłami • orientacja na mapie
10. Powstanie krakowskie i rabacja galicyjska 34.2 34.3	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi opisać przygotowanie oraz przebieg powstania krakowskiego z 1846 r., • sytuuje w czasie i przestrzeni powstanie krakowskie i rabację galicyjską, • wskazuje na mapie obszar objęty wydarzeniami związanymi z rabacją galicyjską, • zna przyczyny i skutki rabacji galicyjskiej, • wyjaśnia pojęcia: rabacja, powstanie, • przedstawia postaci: Ludwika Mierosławskiego, Jakuba Szeli, Edwarda Dembowskiego, • wymienia daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 21/22.02.1846 r., 18/19.02.1846 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia okoliczności wcielenia Krakowa do Austrii, • zna i wyjaśnia przyczyny upadku powstania krakowskiego, • wyjaśnia pojęcie: internowanie. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Historia</i>, kl. III • zeszyt ćwiczeń • tekst źródłowy • źródła ikonograficzne • mapa <i>Ziemia Polskie w latach 1815–1864</i> • <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 73, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena przygotowania uczniów do lekcji • ocena umiejętności wyciągania wniosków przyczynowo-skutkowych • ocena umiejętności posługiwania się mapą

TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	LICZBA GODZIN	WYMAGANIA EDUKACYJNE W UJĘCIU CZYNNOŚCIOWYM		ŚRODKI I METODY DYDAKTYCZNE	POZIOM WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
			POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM PONADPODSTAWOWY		
11. Wiosna Ludów na ziemiach polskich	Temat poza podstawą programową	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> potrafi scharakteryzować przebieg Wiosny Ludów na ziemiach polskich w zaborze austriackim oraz pruskim, przedstawia postaci: Wiktora Heltmanna, Franza Stadioną, Józefa Bema, Henryka Dembińskiego, Ludwika Mierosławskiego, Franciszka Sznajdego, Wojciecha Chrzastowskiego, zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 22.04.1848 r., 9.05.1848 r., zna i stosuje pojęcie: uwłaszczenie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> potrafi wyjaśnić znaczenie zdobyczy Wiosny Ludów dla ziem polskich. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. III zeszyt ćwiczeń tekst źródłowy źródła ikonograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> stopień przygotowania uczniów do lekcji sposób prezentacji zebranych materiałów ocena pracy uczniów podczas lekcji ocena pracy w grupach na lekcji
12. Kultura na ziemiach polskich po kongresie wiedeńskim	33.3 35.3	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> potrafi wymienić najważniejsze osiągnięcia z dziedziny kultury w Królestwie Polskim, wymienia miasta na ziemiach polskich, w których działały szkoły wyższe, wyjaśnia pojęcie: Wielka Emigracja, przedstawia postaci: Stanisława Staszica, Juliana Ursyna Niemcewicza, Samuela Bogumiła Lindego, Wojciecha Bogusławskiego, Fryderyka Chopina, Antonia Corazziego, Joachima Lelewela, Tytusa Działyńskiego, Józefa Maksymiliana Ossolińskiego, Aleksandra Fredry, wymienia przedstawicieli literatury romantycznej: Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Zygmunta Krasińskiego, Cypriana Kamila Norwida. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jakie było znaczenie szkół wyższych dla polskiego życia kulturalnego i społecznego, wymienia różnice w rozwoju kultury polskiej w zaborze rosyjskim, Wielkim Księstwie Poznańskim oraz w Galicji, ocenia osiągnięcia Królestwa Polskiego w gospodarce, kulturze i szkolnictwie. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. III, tekst źródłowy zeszyt ćwiczeń źródła ikonograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> ocena przygotowania uczniów do lekcji ocena samodzielnej pracy na lekcji
		2	LEKCJA POWTÓRZENIOWA. SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – ocena według kryteriów zawartych w WSO i PSO			

WIEK ELEKTRYCZNOŚCI – DRUGA POŁOWA XIX WIEKU

13. Nauka i postęp techniczny w drugiej połowie XIX wieku	31.1 31.2 31.3	1	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> definiuje pozytywizm i jego znaczenie, wyjaśnia znaczenie teorii ewolucji dla nauki, potrafi wymienić nowe środki transportu i korzyści, jakie przyniosło ich wynalezienie, wyjaśnia pojęcie: druga rewolucja przemysłowa, potrafi wymienić najważniejsze odkrycia i wynalazki drugiej połowy XIX wieku, potrafi wymienić wynalazki, które zrewolucjonizowały przekazywanie informacji, zna i wyjaśnia pojęcia: monopol, kartel, korporacja, akcje, przedstawia postaci: Grahama Bella, Guglielmo Marconiego, Karola Darwina. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia następstwa ekonomiczne i społeczne zastosowania najważniejszych wynalazków i odkryć w drugiej połowie XIX wieku, przedstawia skutki przewrotu technicznego i postępu cywilizacyjnego dla środowiska naturalnego, wyjaśnia następstwa ekonomiczne i społeczne zastosowania wynalazków i odkryć. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. III tekst źródłowy zeszyt ćwiczeń źródła ikonograficzne źródła statystyczne 	<ul style="list-style-type: none"> praca ze źródłem ikonograficznym ocena wypowiedzi uczniów podczas prowadzenia zajęć poruszających nowy temat ocena umiejętności pracy ze źródłami statystycznymi
14. Zmiany w życiu codziennym w drugiej połowie XIX wieku	31.4 36.1 36.2 36.3	1	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> opisuje zmiany w poziomie życia różnych grup społecznych w drugiej połowie XIX wieku, potrafi scharakteryzować zmiany w sferze ubioru, odżywiania, komunikacji, poprawy sytuacji zdrowotnej, zmiany obyczajowości, opisuje na czym polegało unowocześnienie miast, wyjaśnia pojęcie: kultura masowa oraz wyjaśnia, co wpłynęło na jej rozwój, zna i posługuje się pojęciami: analfabetyzm, aseptyka, pasteryzacja, przedstawia postać: Ludwika Pasteura, zna datę: 1896 r. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> potrafi opisać z czego wynikały zmiany obyczajowości w drugiej połowie XIX wieku, przedstawia nowe zjawiska kulturowe, w tym narodziny kultury masowej i przemiany obyczajowe, przedstawia postać: Georges'a-Eugene'a Haussmanna. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. III tekst źródłowy zeszyt ćwiczeń źródła ikonograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> umiejętność posługiwania się źródłem ikonograficznym, tekstem źródłowym aktywność uczniów na lekcji
15. Kultura w drugiej połowie XIX wieku i na początku XX wieku – sztuki plastyczne	Temat poza podstawą programową	1	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje i rozpoznaje nowe nurty w sztuce i nowe style w architekturze, wymienia nazwiska najwybitniejszych twórców w dziedzinie malarstwa 2. połowy XIX w. i początku XX w.: Jeana-François Milleta, Gustave'a Courbeta, Honoré Daumiera, Paula Cezanne'a, Paula Gauguina, Vincenta van Gogha, Gustawa Klimta, Alfonsa Muchy, Henry'ego Mattise'a, Edwarda Muncha, Pabla Picassa, Umberta Boccioniego, Wasyla Kandinsky'ego, wymienia postać najwybitniejszego przedstawiciela dziedziny architektury: Antonio Gaudiego, zna i wyjaśnia pojęcia: realizm, impresjonizm, ekspresjonizm, kubizm, futuryzm, abstrakcjonizm. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> potrafi scharakteryzować nowe nurty w sztuce oraz wskazać różnice i podobieństwa występujące między nimi. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. III tekst źródłowy zeszyt ćwiczeń źródła ikonograficzne materiały ilustracyjne 	<ul style="list-style-type: none"> ocena aktywności uczniów na lekcji ocena wypowiedzi uczniów podczas lekcji ocena umiejętności posługiwania się źródłami ikonograficznymi

TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	LICZBA GODZIN	WYMAGANIA EDUKACYJNE W UJĘCIU CZYNNOŚCIOWYM		ŚRODKI I METODY DYDAKTYCZNE	POZIOM WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
			POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM PONADPODSTAWOWY		
16. Demokracja życia politycznego w drugiej połowie XIX wieku	36.2	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> potrafi opisać systemy ustrojowe państw europejskich w 2. połowie XIX wieku i na początku XX wieku, potrafi wymienić czego domagały się sufrażystki i jakimi metodami o to walczyły, zna i posługuje się pojęciami: konstytucja okrojowana, republika, monarchia parlamentarna, monarchia konstytucyjna, partia polityczna, syjonizm, opisuje w jaki sposób walczone o poszerzenie prawa wyborczego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje przyczyny i następstwa procesu demokracji życia politycznego, potrafi opisać zmiany w życiu politycznym społeczeństw europejskich, które przyniosła Wiosna Ludów. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. III zeszyt ćwiczeń tekst źródłowy źródła ikonograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> ocena umiejętności posługiwania się źródłami ikonograficznymi ocena umiejętności wyciągania wniosków przyczynowo-skutkowych aktywność uczniów na lekcji
17. Ruch robotniczy i socjalistyczny w drugiej połowie XIX wieku	36.1 36.2	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje główne przyczyny powstania i rozwoju ruchu socjalistycznego, wymienia podziały w obrębie ruchu socjalistycznego, charakteryzuje stanowisko Kościoła katolickiego wobec kwestii robotniczej, zna i posługuje się pojęciami: związki zawodowe, marksizm, komunizm, encyklika, proletariat, wyjaśnia pojęcia: Międzynarodówka, marksiści, anarchiści, reformiści, przedstawia postacie: Karola Marksa, Leona XIII, zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1871–1914. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje zmiany społeczne i gospodarcze spowodowane rozwojem przemysłu w XIX wieku, zna i wymienia hasła ruchu socjalistycznego opracowane przez Karola Marksa, zna i wyjaśnia cel zawiązania I i II Międzynarodówki, wymienia założycieli I i II Międzynarodówki. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. III zeszyt ćwiczeń tekst źródłowy źródła ikonograficzne materiał ilustracyjny 	<ul style="list-style-type: none"> ocena samodzielnej pracy na lekcji ocena pracy w grupach na lekcji ocena przygotowania materiałów do lekcji
18. Zjednoczenie Włoch	32.2	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia cele i etapy zjednoczenia Włoch, wyjaśnia rolę Piemontu w procesie zjednoczenia Włoch, potrafi wskazać na mapie etapy zjednoczenia Włoch, potrafi wymienić polityków włoskich, którzy przyczynili się do zjednoczenia Włoch: król Sardynii Wiktor Emanuel II, premier Camillo Cavour, Giuseppe Garibaldi, wyjaśnia znaczenie dat: 1859 r., 1860 r., 1861 r., 1866 r., 1870 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje proces zjednoczenia Włoch, wyjaśnia skutki zjednoczenia Włoch dla sytuacji politycznej w Europie, określa rolę polityków włoskich: Wiktora Emanuela II, Camillo Cavoura, Giuseppe Garibaldi, w procesie zjednoczenia Włoch. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. III teksty źródłowe źródła ikonograficzne zeszyt ćwiczeń na mapach konturowych mapa interaktywna PWN mapa <i>Europa 1815–1871</i> <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 79, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> ocena umiejętności rozwiązywania zadań w zeszycie ćwiczeń na mapach konturowych ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi: mapą ścienną, atlasem, mapą konturową

19. Zjednoczenie Niemiec i powstanie Austro-Węgier	32.2	2	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia cele i etapy zjednoczenia Niemiec, sytuuje w czasie i przestrzeni wojny Prus z Austrią i Francją, potrafi wskazać na mapie etapy zjednoczenia Niemiec, wyjaśnia, na czym polegała monarchia dualistyczna, wymienia przyczyny przekształcenia Cesarstwa Austriackiego w monarchię austro-węgierską, wyjaśnia i stosuje pojęcia: autonomia, dwuprzymierze, sojusz trzech cesarzy, Niemiecki Związek Celny, przedstawia postaci: Wilhelma I, Ottona von Bismarcka, Franciszka Józefa I, zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1864 r., 1866 r., 1867 r., 1870 r., 1871 r., zna wydarzenie z 18.01.1871 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje proces zjednoczenia Niemiec, opisuje skutki zjednoczenia Niemiec dla sytuacji politycznej w Europie, dostrzega i wymienia podobieństwa i różnice w procesie jednoczenia Niemiec i Włoch, wyjaśnia wpływ Wiosny Ludów na sytuację na Węgrzech i w Austrii, opisuje system sojuszy niemieckich i ich wpływ na sytuację w Europie, wyjaśnia rolę Prus w procesie zjednoczenia Niemiec. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. III, zeszyt ćwiczeń tekst źródłowy źródła ikonograficzne zeszyt do ćwiczeń na mapach konturowych mapa <i>Europa 1815–1871</i> <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 78, 80, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> ocena przygotowania uczniów do lekcji ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi: mapą ścienną, atlasem, mapą konturową
20. Świat w rękach Europejczyków – kolonializm	32.3 32.4	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny i skutki ekspansji kolonialnej państw europejskich, wskazuje na mapie posiadłości kolonialne Wielkiej Brytanii, charakteryzuje skutki ekspansji kolonialnej państw europejskich, wyjaśnia i stosuje pojęcie: imperializm europejski, wymienia i charakteryzuje typy kolonii, potrafi wymienić kontynenty, na których w drugiej połowie XIX wieku istniały kolonie państw europejskich, zna i wyjaśnia pojęcia: kolonializm, ekspansja, imperializm, protektorat, dominium. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> potrafi wymienić i wskazać na mapie tereny znajdujące się w rosyjskiej strefie wpływów, wyjaśnia przyczyny i sytuuje w przestrzeni kierunki oraz zasięg ekspansji kolonialnej państw europejskich w XIX w., ocenia pozytywne i negatywne skutki polityki kolonialnej z perspektywy europejskiej oraz kolonizowanych społeczności i państw. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. III zeszyt do ćwiczeń na mapach konturowych elementy wykładu analiza tekstów źródłowych praca z mapą <i>Świat 1815–1914</i> <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 76, 77, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> poprawna analiza tekstów źródłowych ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi: mapą ścienną, atlasem, mapami konturowymi
21. Nowa potęga – Stany Zjednoczone Ameryki. Wojna secesyjna	32.1	2	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje przyczyny i skutki wojny secesyjnej w Stanach Zjednoczonych, omawia rozwój Stanów Zjednoczonych do 1. połowy XIX wieku, wyjaśnia, co sprzyjało rozwojowi gospodarczemu Stanów Zjednoczonych w XIX wieku, zna i posługuje się pojęciami: abolicjoniści, secesja, przypisuje do dat 1861–1865 odpowiednie wydarzenia i wyjaśnia jego znaczenie, zna i wyjaśnia daty: 1863 r., 1865 r., przedstawia postaci: Abrahama Lincolna, Ulissesa Granta, Roberta Edwarda Lee. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje ekspansję amerykańską w 2. połowie XIX wieku. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. III zeszyt ćwiczeń teksty źródłowe materiały ilustracyjne mapa <i>Świat 1815–1914</i> <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 76, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> ocena interpretacji różnego rodzaju źródeł ocena właściwego wnioskowania

TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	LICZBA GODZIN	WYMAGANIA EDUKACYJNE W UJĘCIU CZYNNOŚCIOWYM		ŚRODKI I METODY DYDAKTYCZNE	POZIOM WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
			POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM PONADPODSTAWOWY		
22. Japonia i Rosja na przełomie XIX i XX wieku	Temat poza podstawą programową	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki, które zadecydowały o szybkiej modernizacji i uprzemysłowieniu Japonii w 2. połowie XIX wieku, wymienia partie, które powstały w Rosji w końcu XIX i na początku XX wieku, wymienia przyczyny i skutki rewolucji 1905 r. w Rosji, zna i wyjaśnia pojęcia: narodnicy, bolszewicy, mienszewicy, дума państwowa, zna i stosuje pojęcia: shogun, kadeci, przypisuje do daty 22.01.1905 r. odpowiednie wydarzenie i wyjaśnia jego znaczenie, przedstawia postacie: Aleksandra III, Włodzimierza Iljicza Uljanowa (Lenina), Mikołaja II. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje następstwa rewolucji lutowej w Rosji, wyjaśnia, na czym polegał sukces cywilizacyjny Japonii, wyjaśnia przyczyny reform w Rosji, wyjaśnia, czym była i jakie cele miała ochrana. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. III zeszyt ćwiczeń tekst źródłowy źródła ikonograficzne mapa <i>Świat 1815–1914</i> <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 76, 77, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> ocena pracy uczniów podczas lekcji ocena samodzielnej pracy na lekcji ocena umiejętności wyciągania wniosków przyczynowo-skutkowych
		2	LEKCJA POWTÓRZENIOWA. SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – ocena według kryteriów zawartych w WSO i PSO			
ZIEMIE POLSKIE W DRUGIEJ POŁOWIE XIX WIEKU						
23. Królestwo Polskie przed wybuchem powstania styczniowego	33.3 34.3 35.2	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przywódców i nazwy organów stojących na czele „czerwonych” i „białych”, wyjaśnia skutki reform posewastopolskich, zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1851 r., 1858 r., 1862 r., przedstawia postaci: Aleksandra Wielopolskiego, Andrzeja Zamoyskiego, Jarosława Dąbrowskiego, zna i stosuje pojęcia: stan wojenny, „czerwoni”, „biali”, rząd cywilny, potrafi omówić rolę Kościoła w walce o zachowanie tożsamości narodowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje politykę Aleksandra Wielopolskiego wobec Rosji, zna i wyjaśnia znaczenie daty: 8.04.1861 r., charakteryzuje dążenia niepodległościowe w latach 60. XIX wieku. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. III zeszyt ćwiczeń tekst źródłowy źródła ikonograficzne mapa <i>Powstanie styczniowe, ziemie polskie 1815–1914</i> <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 74, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> ocena pracy uczniów podczas lekcji ocena posługiwania się tekstami źródłowymi

24. Powstanie styczniowe	34.1 34.2	2	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sytuuje w czasie i przestrzeni powstanie styczniowe, • przedstawia przyczyny, przebieg i charakter powstania styczniowego, • zna i wyjaśnia przyczyny upadku powstania i jego skutki, • zna i posługuje się pojęciami: branka, uwłaszczenie, • przedstawia postaci: Mariana Langiewicza, Romualda Traugutta, ks. Stanisława Brzóska, • zna i wyjaśnia znaczenie daty: 22/23.01.1863 r., • wymienia daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 14/15.01.1863 r., 2.03.1864 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia bezpośrednie i długofalowe następstwa powstania styczniowego, • potrafi wskazać na mapie miejsca zesań Polaków w XIX wieku. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Historia</i>, kl. III • zeszyt ćwiczeń • tekst źródłowy • źródła ikonograficzne • mapa ścienna <i>Ziemie polskie 1815–1914</i> • <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 74, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena umiejętności wyciągania wniosków przyczynowo-skutkowych • ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi: mapą ścienną, atlasem, mapą konturową
25. Ziemie polskie w ostatnim półwieczu niewoli	35.1 35.2 35.3 35.4	2	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sytuację w zaborze rosyjskim, • wymienia główny ośrodek rozwoju kultury polskiej, • wyjaśnia, na czym polegała praca organiczna, • wyjaśnia proces germanizacji w zaborze pruskim, • zna i wyjaśnia pojęcia: rusyfikacja, pozytywizm, lojalizm, germanizacja, Hakata, trójlojalizm, Kulturkampf, rugi pruskie, • przedstawia postaci: Aleksandra Świętochowskiego, Agenora Gołuchowskiego, • zna i wyjaśnia daty: 1886 r., 1894 r., • potrafi wskazać na mapie okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje warunki życia społeczeństwa w trzech zaborach w 2. połowie XIX wieku, uwzględniając możliwości prowadzenia działalności społecznej i rozwoju narodowego, • wyjaśnia przyczyny zaostrenia polityki wobec Polaków w zaborach rosyjskim i pruskim, • charakteryzuje zmiany w strukturze społeczeństwa polskiego w 2. połowie XIX wieku, • wyjaśnia pojęcie: „Prowincja Poznańska”. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Historia</i>, kl. III • zeszyt ćwiczeń • tekst źródłowy • źródła ikonograficzne • mapa <i>Ziemie polskie 1864–1918</i> • <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 75, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena przygotowania uczniów do lekcji • ocena samodzielnej pracy na lekcji • ocena posługiwania się mapą
26. Powstanie polskich ruchów politycznych	35.2 35.3 35.4	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia i przedstawia główne nurty polityczne powstałe pod zaborami w końcu XIX wieku, • zna partie: I i II Proletariat, • zna przyczyny powstania ruchu ludowego na terenie Galicji, • przedstawia postaci: Józefa Piłsudskiego, Wincentego Witosa, Romana Dmowskiego, Stanisława Stojalowskiego, Bolesława i Marię Wysłouchów, Jana Stapińskiego, • zna i wyjaśnia skróty partii politycznych: (PPS), (SDKPiL), (PPSD), (PSL), • zna i wyjaśnia daty: 1893 r., 1882 r., 1892 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje stosunek polskich partii politycznych do państw zaborczych, • wyjaśnia przyczyny podziału ruchu socjalistycznego na ziemiach polskich, • wyjaśnia, dlaczego doszło do powstania ruchu ludowego na terenie Galicji, • wyjaśnia, dlaczego ruchy: socjalistyczny i ludowy, nie zdobyły dużego wpływu na terenie zaboru pruskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Historia</i>, kl. III • zeszyt ćwiczeń • tekst źródłowy • źródła ikonograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena umiejętności pracy w grupie • ocena aktywności na lekcji

TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	LICZBA GODZIN	WYMAGANIA EDUKACYJNE W UJĘCIU CZYNNOŚCIOWYM		ŚRODKI I METODY DYDAKTYCZNE	POZIOM WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
			POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM PONADPODSTAWOWY		
27. Rewolucja 1905–1906 w Królestwie Polskim	35.1 35.2 35.3 35.4	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje przebieg wydarzeń w Królestwie Polskim, wymienia polskie partie polityczne w końcu XIX i na początku XX wieku, wymienia najważniejsze konsekwencje wydarzeń lat 1905–1906 dla Królestwa Polskiego, zna i posługuje się datami: 1905 r., 1906 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> potrafi opisać stosunek polskich partii politycznych do wydarzeń 1905 roku, wyjaśnia, dlaczego doszło do rozłamu w PPS. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. III zeszyt ćwiczeń tekst źródłowy źródła ikonograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> ocena aktywności uczniów cena zabrania głosu w dyskusji
28. Kultura i życie codzienne na ziemiach polskich w ostatnim półwieczu niewoli	35.3 35.1	1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje rolę kultury pod zaborami, wymienia główny ośrodek kultury, potrafi wymienić nowe kierunki w literaturze polskiej, zna pojęcia: impresjonizm, symbolizm, zna i wyjaśnia pojęcia związane z architekturą: eklektyzm, secesja, charakteryzuje życie codzienne na ziemiach polskich zarówno na wsi, jak i w mieście, zna i posługuje się pojęciami: pozytywizm, modernizm, przedstawia najwybitniejszych przedstawicieli literatury: Bolesława Prusa, Elżę Orzeszkową, Henryka Sienkiewicza, Kazimierza Przerwę-Tetmajera, Jana Kasprowicza, Stefana Żeromskiego, Władysława Reymonta, przedstawia najwybitniejszych przedstawicieli sztuki: Jana Matejkę, Juliusza Kossaka, Maksymiliana Gierymskiego, Leona Wyczółkowskiego, Juliana Fałata, Aleksandra Gierymskiego, Stanisława Wyspiańskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia osiągnięcia w kulturze, sztuce i szkolnictwie na ziemiach polskich w ostatnim półwieczu niewoli, objaśnia tendencje w sztukach plastycznych i w architekturze, wyjaśnia, dlaczego kultura i sztuka polska rozwijała się najlepiej w Galicji. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. III zeszyt ćwiczeń tekst źródłowy źródła ikonograficzne materiały ilustracyjne, reprodukcje obrazów np. (<i>Melancholia</i> Jacka Malczewskiego) 	<ul style="list-style-type: none"> ocena przygotowania uczniów do lekcji aktywność uczniów na lekcji ocena pracy w grupach na lekcji
		2	LEKCJA POWTÓRZENIOWA. SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – ocena według kryteriów zawartych w WSO i PSO			

WIELKA WOJNA 1914–1918

<p>29. Europa zmierza ku wojnie</p>	<p>37.1</p>	<p>2</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje wydarzenia na Półwyspie Bałkańskim, • omawia przyczyny wojen bałkańskich oraz ich skutki dla sytuacji w Europie, • potrafi przedstawić plany wojenne Niemiec przed I wojną światową, • zna i wyjaśnia pojęcia: trójprzymierze, trójporozumienie, wojna błyskawiczna, „kocioł bałkański”, Ententa – serdeczne porozumienie, • zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1881 r., 1882 r., 1894 r., 1904 r., 1907 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne przyczyny konfliktów między mocarstwami europejskimi na przełomie XIX i XX wieku i umiejscawia je na politycznej mapie Europy i świata, • potrafi wskazać na mapie państwa, które poszerzyły swoje granice w wyniku wojny bałkańskiej, • potrafi wyjaśnić, w jaki sposób polityka zagraniczna Niemiec przełomu XIX i XX wieku wpłynęła na układ sił w Europie. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Historia</i>, kl. III • zeszyt ćwiczeń • teksty źródłowe • źródła ikonograficzne • mapa <i>Europa i świat w latach 1871–1918</i> • <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 87, 88, Demart i WSZ PWN • zeszyt ćwiczeń do map konturowych 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena wyników pracy ze źródłami • ocena pracy na lekcji i bieżących wiadomości • umiejętność posługiwania się mapą oraz rozwiązywania ćwiczeń na mapach konturowych
<p>30. Wielka wojna (1914–1918)</p>	<p>37.1 37.2</p>	<p>2</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje przyczyny wybuchu I wojny światowej, • omawia charakter działań wojennych i zastosowanie nowych rodzajów broni, • potrafi opisać skutki społeczne i gospodarcze I wojny światowej, • wymienia główne fronty I wojny światowej, • opisuje wydarzenie z 28.06.1914 r., • zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 11.11.1918 r., 28.06.1919 r., • zna datę i okoliczności podpisania traktatu w Wersalu, • zna i posługuje się pojęciami: państwa centralne, system wersalski, wojna pozycyjna, wojna podwodna. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje specyfikę działań wojennych, ze szczególnym uwzględnieniem nowych środków technicznych, • potrafi wskazać na mapie i scharakteryzować działania wojenne głównych frontów I wojny światowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Historia</i>, kl. III • źródła historyczne • zeszyt ćwiczeń • mapy konturowe • tekst źródłowy • mapa <i>I wojna światowa 1914–1918</i> • <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 89, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena umiejętności rozwiązywania zadań w zeszycie ćwiczeń na mapach konturowych • ocena umiejętności myślenia przyczynowo-skutkowego • ocena umiejętności posługiwania się źródłami kartograficznymi: mapą, ścienną, atlasem
<p>31. Rewolucja i wojna domowa w Rosji</p>	<p>38.1 38.2 38.3 38.4</p>	<p>2</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny wybuchu rewolucji w Rosji, • sytuuje w czasie i przestrzeni rewolucję lutową oraz rewolucję październikową, • potrafi ocenić rolę Lenina w przejściu przez bolszewików władzy w Rosji, • zna okoliczności wybuchu wojny domowej w Rosji, • zna i stosuje pojęcia: okres dwuwładzy, tezy kwietniowe, Rada Komisarzy Ludowych, wojna domowa, rewolucja październikowa, bolszewik, • zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 15.03.1917 r., 3.03.1918 r., • przedstawia postaci: Lenina, Ławra Kariłowa, Lwa Trockiego, Feliksa Dzierżyńskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia polityczne i społeczno-gospodarcze przyczyny wybuchu rewolucji w Rosji w 1917 r., • wyjaśnia okoliczności przejścia przez bolszewików władzy w Rosji, • charakteryzuje następstwa rewolucji rosyjskich dla Rosji i Europy, • opisuje reakcję państw europejskich na wydarzenia w Rosji, • wyjaśnia pojęcie: dyktatura proletariatu. 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Historia</i>, kl. III • zeszyt ćwiczeń • tekst źródłowy • materiał ilustracyjny • źródła ikonograficzne • mapa <i>Europa i świat w latach 1871–1918</i> • <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 89, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena interpretacji różnego rodzaju źródeł, ocena właściwego wnioskowania • ocena umiejętności rozwiązywania zadań w zeszycie ćwiczeń • ocena umiejętności pracy z mapą

TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	LICZBA GODZIN	WYMAGANIA EDUKACYJNE W UJĘCIU CZYNNOŚCIOWYM		ŚRODKI I METODY DYDAKTYCZNE	POZIOM WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
			POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM PONADPODSTAWOWY		
32. Sprawa polska na początku I wojny światowej	39.1 39.3	2	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia pierwsze polskie formacje wojskowe, wymienia dwie orientacje polityczne ukształtowane przed wybuchem I wojny światowej w społeczeństwie polskim, zna i wyjaśnia okoliczności powstania Legionów Polskich zna i stosuje pojęcia: koncepcja trójalistyczna, Legiony Polskie, Komitet Narodowy Polski, bjończycy, Legion Puławski, Brygada Strzelców Polskich, przedstawia postaci: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej, opisuje poglądy zwolenników różnych orientacji politycznych, wyjaśnia międzynarodowe uwarunkowania sprawy polskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. III źródła historyczne tekst źródłowy zeszyt ćwiczeń mapa <i>I wojna światowa Europa 1914–1918</i> <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 90, 91, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> ocena wyników pracy ze źródłami ocena interpretacji różnego rodzaju źródeł, ocena właściwego wnioskowania
33. Droga ku niepodległości	39.1 39.2 39.3	2	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przyporządkowuje polskie formacje wojskowe walczące u boku armii państw centralnych oraz Rosji, potrafi opisać okoliczności wydania Aktu 5 listopada (1916 r.) i wyjaśnić jego znaczenie dla sprawy polskiej, zna i wyjaśnia pojęcia: Polskie Siły Zbrojne, Komitet Narodowy Polski, Rada Regencyjna, legion, Błękitna Armia, przedstawia postaci: Józefa Dowbór-Muśnickiego, Józefa Hallera, Ignacego Paderewskiego, Thomasa Woodrowa Wilsona, Mikołaja II, zna datę i przyporządkowuje jej odpowiednie wydarzenie: 11.11.1918 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia wysiłek zbrojny Polaków na frontach I wojny światowej, wyjaśnia, w jakich okolicznościach doszło do przekazania władzy Piłsudskiemu. 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Historia</i>, kl. III zeszyt ćwiczeń tekst źródłowy materiały ilustracyjne źródła ikonograficzne mapa <i>I wojna światowa Europa 1914–1918</i> <i>Atlas historyczny gimnazjum</i>, s. 90, 91, Demart i WSZ PWN 	<ul style="list-style-type: none"> ocena samodzielnej pracy na lekcji ocena umiejętności rozwiązywania zadań w zeszycie ćwiczeń
			LEKCJA POWTÓRZENIOWA. SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – ocena według kryteriów zawartych w WSO i PSO			

Redaktor
Anna Napiontkówna

Redaktor techniczny
Maryla Broda

Skład i łamanie
Pracownia Graficzna Dąbrowa s.c.

Copyright © by Wydawnictwo Szkolne PWN Sp. z o.o.
Warszawa 2011

Wydawnictwo Szkolne PWN Sp. z o.o.
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa

ISBN 978-83-262-1236-9

Druk ukończono w lipcu 2011 r.
Druk i oprawa: Interdruk

